

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zematvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifi.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/L. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 10. ure naprej v
Knafljevi ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čez. zavodu: Ljubljana
št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 16. novembra.

Pred nami ležijo prvi pregledni rezultati iz včerajšnjih volitev v češki parlament. Končne številke bodo znane šele čez teden dni, ker je češki volilni sistem jako kompliciran in sledi prvemu skrutinju še drugi in tretji.

Eno je že danes gotovo. Češkoslovaški narod je tudi topot pokazal svojo državotvornost in svojo trezrost. Ideja narodne koalicije je znova zmagala in tako so včerajšnje volitve očuvale češkoslovaško državo, da v prvih letih, predno je njen nacionalni razvoj še popolnoma konsolidiran, izroča vladno moč kombinacijam, ki bi se bile povsem narodnega značaja. Volitve so prošle brez večjih incidentov in tudi tu se zrcali nacionalna disciplina.

V svojih praških dopisih smo prošli teden naznačili sodbo o političnem položaju, ki se predvidoma razvije na Češkoslovaškem po volitvah. Včerajšnji rezultati, kakor vse kaže, to mnenje v polnem obsegu potrjujejo. Tudi v bodoče bo vodila posle češkoslovaške države narodna koalicija. Stranke koalicije so navzlic zelo zaostrenim medsebojnim volilnim odnosom, razumljivim v dobi hudega boja za glasove, vendar stalno tudi povdarjale potrebo zopetnega sodelovanja po volitvah in glasovi češkoslovaškega naroda, oddani posrednim strankam, so bili oddani tudi koalicijski ideji. Razmerje sil v sami koaliciji pa bo v nekoliko spremenjeno. Pred vsem il priraste nov član v stranki češkoslovaških »živnostnikov«, ki je v prejšnjem parlamentu kot prešaba skupina (imela je 6 mandata) stala ob strani. Včerajšnje volitve so jo znatno ojačile in jo napravile sposobno za koalicijsko z ostalimi državotvornimi strankami. Težkoč ne bo, kajti volja za sodelovanje je na obeh straneh. Številčno razmerje med starimi koalicijskimi strankami se je ponekod spremenilo. Najmočnejšo skupino bo tvorila v bodoče republikanska stranka češkoslov. vejkova (agrarci) pod vodstvom sedanjega ministrskega predsednika Švehle, ki je bila v stari zbornici poslancev z 28 man dati šele na tretjem mestu, na drugo mesto stopi — dosedaj zastopana s 24 mandati — stranka češkoslovaških socijalistov (narodnih socijalistov), ki jo vodi Klotlač in dr. Beneš, češkoslov. Lidova strana (klerikalci) pod vodstvom dr. Šrameka, pridejo z drugega za tretje mesto, — v stari zbornici so imeli 33 poslancev — akoravno so pri volitvah se ojačili. Agrarci, narodni socijalisti in kakor bi se pri nas reklo, centralistični klerikalci, so na češki strani glavni zmagovalci. Stranka, ki je dosedaj bila naimočnojša, socialni demokrati, ki so pri volitvah 18. aprila 1920 dobili 74 mandatorov, se je tekom zadnje legislaturne periode oslabil, ker se je od nje oddaljilo 19 komunistov, vendar na je ostala še vedno prva v koaliciji. Včerajšnje volitve so jo s te pozicije potisnile na četrto mesto. Utrpela ni katastrofalnega poraza, kakršnega so napovedovali njeni glavni nasprotniki, komunisti. Znatno oslabilena se vrača v parlament Kramarjeva stranka, ki je dosedaj imela 19 mandatorov.

Tendence cepjenja političnih sil se je letos pojavila tudi na Češkoslovaškem. Pri zadnjih volitvah je kandidiralo 22 strank, tokrat je bilo postavljeno 51 kandidatnih list. Toda treznost naroda je ta problem prav temeljito razčistila. Na češki strani sta obe glavni disident-ski skupini, Praška agrarna stranka in dr. Stranskega. Strana narodnih prave (narodnega dela), ki sta vodili nabrezobzirne agitacijo, žalostno pro padli in nista dosegli niti volilnega šte- vila!

Naravno, da ne manjka tej v celum razveselilvi sliki tudi senčnih strani. Na Slovaškem, kjer še vedno rovari separatist Hlinka, vzor naših separatistov, je politična nezrelost ljudstva prepredila, da bi se koncentrirali glasovi, kakor je to bilo prizadevanje narodne koalicije in kakor bi to bil interes države in tudi samih volilcev.

Komunisti so sicer v Podkarpatski Rusiji popolnoma propadli, vendar pa so v takozvanih zvezotvinskih granicah zelo napredovali. Zlasti v Pragi, kjer pri zadnjih volitvah stranke soloh bilo ni, so postali po izidu sedanih volitev druga najlačja stranka. Porast komunističnih glasov gre sicer tudi na ravaš Nemcev, vendar ni je radi njeza češka socialna demokracija tako težko prizadeta, da se bo morala v bodoče pred njo prav resno boriti za svoji obstanek; obenem na bo tudi češkoslovaška republika resnele stavljena pred vprašanje, kako rešiti problem komunističnega vplivanja.

Sprejem inostranih poslaničkov na dvoru
Beograd, 16. novembra. r. Jutri predložijo svoja poverila pisma španski poslanik Lanteto, gski poslanik Polihroniades in albanski poslanik Kastavro. Sprejeti bodo na dvo ru v posebni avdijenci, v kateri bodo akreditive po običajni ceremonijah izročili kralju Aleksandru.

Vukičevićeva demisija sprejeta

Včeraj je Pašić sprejel ostavko ministra prosvete Vukičevića. - Njegov resort bo do nadaljnjega vodil minister ver g. Miša Trifunović. — Pogajanja za vstop Stepana Radića v vlado.

Beograd, 16. novembra. p. Po včerajšnji avdijenci g. Pašića na dvoru so se širile v političnih krogih razne verzije, ki so vse označevale politično situacijo za zelo močno. V koliko je bil položaj nejasen, se vidi tudi iz tega, da piše današnja »Politika« o možnosti, da sestavi novo vlado Ljuba Jovanović ali pa dr. Ninčić, oziroma, da se vladna kriza reši samo z vstopom St. Radića v vlado.

Davi pa je ministrski predsednik Pašić sprejel ostavko prosvetnega ministra Velje Vukičevića. Nocoj je bil že podpisan ukaz, s katerim se postavlja za rešilca dolžnosti v ministrstvu prosvete minister za vere Trifunović.

Kakor se zatrjuje, je Pašić tudi predlagal kralju, da se za sedaj rekonstrukcija vlade odgodi ter da se vlada samo začasno izpopolni. Ta začasna rešitev krize je v zvezi z vstopom Stepana Radića v vlado. Med radikali in radičevci se sedaj vrše pogajanja, kateri resort naj dobi Stepan Radić. Znano je,

da so radičevci predlagali, naj bi Stepan Radić prevzel resort socialne politike, a sedanji razgovori med radikali in radičevci se vrše za resort prosvete. Zdi pa se, da se radičevci boje, da njihov predsednik taki situaciji ni dorasel, vrh tega pa je spor radi ukinjenja gimnazij še vedno odprt. Radić tera se v političnih krogih trdi, da radikali namenoma silijo Stepana Radića v ministrstvo prosvete, da bi se tu čimprej kompromitiral. Vsekakor je z današnjo solucijo vladna kriza vsaj za nekaj časa rešena.

Beograd, 16. novembra. v. V krogih Hrvatske zajednice se opaža radost, radi vstopa Stepana Radića v vlado. Politički »Hrvatske zajednice« si od Radičevega vstopa v vlado obetajo samo korist. Neki zajedničar je izjavil vašemu dopisniku z optimizmom, da bo vstop Stepana Radića v vlado definitivno zagotovil uspeh zajedničarske politike v hrvatskem narodu.

Poslanci SLS v službi Rima

Veliko ogorčenje v Beogradu radi klerikalne akcije v zadevi zaveda sv. Jeronima. — Klerikalci instrument v rokah Vatikana.

Beograd, 16. novembra. r. Klerikalni poslanec dr. Hohnjec je dopoldne posetil zunanega ministra ter v imenu klerikalnega kluba protestiral, ker je naš poslanik v Rimu Antonijević posredoval pri italijanski vladi zaradi zaveda sv. Jeronima. Kakor znano, stoji klerikalci na stališču, da je vprašanje zaveda sv. Jeronima v Rimu interna zadeva Vatikana, zaradi česar nima ničve, niti naša niti italijanska vlada, pravico vmešavati se vanjo. Klerikalci so seveda s svojim naziranjem popolnoma osamljeni.

Beograd, 16. novembra. p. Akcija kleri-

kalnega poslanca Hohnjeca, ki je v imenu klerikalnega kluba stavil vprašanje zunanjemu ministru in v katerem nastopa za korigisti Vatikana, je v nacionalnih krogih zbudila veliko ogorčenje. Neki radikalni minister je opozoril vašega dopisnika, da klerikalci odkrito delujejo in nastopajo v korist papeža, s čemer sami dokazujejo, da so instrument v rokah sv. Stolice.

V isti stvari, samo v nasprotnem smislu, je stavil vprašanje ministru za zunanje stvari tudi poslanec Angjelinović. Njegovo vprašanje je popolnoma soglasno z vprašanjem poslanca Jurija Demetrovića.

Del italijanske opozicije se vrne v parlament

Zadrega unitarističnih socijalistov: polovica za povratek, polovica za odložitev mandatorov. — Ostuden fašistovski napad na opozicijo.

Rim, 16. novembra. e. Včeraj so zborovale nekatere avantistne skupine, da zavzamejo stališče napram otvoritvi poslanske zbornice. Demokratični socijalisti so sklenili, da se v soglasju s sklepi strankinega vodstva udeležijo parlamentarnega dela. Tudi maksimalisti so se izrekli za povratek v parlament. V političnih krogih pričakujejo z veliko napetostjo odločitev unitarističnih socijalistov. Včeraj se je sestalo le 19 unitarističnih poslancev. Polovica se jih je izrekla za povratek, polovica pa za odložitev poslanskih mandatorov. Z ozirom na dosedajni položaj se lahko trdi, da se bodo povrnil v zbornico popolarji, demokratični so-

cialisti in marksisti, medtem ko so ostale skupine deloma za abstinenco, deloma pa za odložitev mandatorov.

Fašistovski »Tevere« strastno napada avantince in pravi: Podli lopovi nimaio dane pravice, da se povrnejo v tempelj, katerega so zapustili preteklo leto. Proti aventinem se je pričela 4. novembra onečasujoča preiskava zaradi nameravanega atentata na Mussolinija. Edino orožje za pobljanje te osvovalne in pliane tolpe je orožje kraljevih kabineterjev. Govorimo jasno in kratko, nadaljejujo »Tevere«, aventinci se ne smejo vrniti v zbornico, tega ne dovolj fašizem.

Pol'ska armada se vmešava v vladno krizo?

Veliko zborovanje poljskih generalov in oficirjev. — Intervencija maršala Pilsudskega pri predsedniku republike.

Varšava, 16. novembra. s. Včeraj popoldne se je zbralo v bivalešju maršala Pilsudskega 25 generalov in preko tisoč častnikov iz vseh delov Poljske, da proslavijo sedmo obletnico, ko je prevzel Pilsudski vladno kot državni šef. Ta demonstracija, ki se spravlja v zvezo z obiskom Pilsudskega pri predsedniku republike Wojciechowskemu, ima političen pomen. General Drescher je imel nagovor na Pilsudskega, v katerem ga je salvil kot zmagoslavnega voditelja armade in izjavil, da stoji armada v teški uri vedno za njim.

Maršal Pilsudski je izročil predsedniku republike pismo izjavo, v kateri ga svari

pred neupoštevanjem moralnih interesov poljske armade pri reševanju sedanje vladne krize. V izjavi je nadalje rečeno, da je bila armada že dvakrat prezrta in da je zato v armadi vedno večje razburjenje. Armada ne sme služiti interesom posameznih strank ter ne sme biti orodje častihlepnih generalov in poslancev.

Kabinetna kriza na Poljskem še ni rešena. Ideja parlamentarne vlade je propadla vsled odpora Witoszeve stranke in katoliških demokratov. Zdi se, da bo predsednik republike pristal na predlog za sestavo koalicijske vlade.

Amnestija za vojaške zločine

Beograd, 16. novembra. r. »Službeni vojni list« objavlja kraljev ukaz o amnestiji kaznivih dejanj, ki so bila izvršena do dneva ukaza po § 44 vojnega kazenskega zakonika, ako se krivci prijavijo sami najkasneje do 1. januarja 1926, nadalje onih kaznivih dejanj po § 57 in 58 vojnega kazenskega zakonika (samovoljna odstranitev, beg in dogovorjeni beg), povzročenih od oficirjev, podoficirjev, kaplarjev ter neukaznih oseb vojske in mornarice od 21. oktobra 1923. pa do danes, ako se krivci sami vrnejo k komandi ali pa se zglaš v to svrhu pri vojaški ali civilni oblasti najkasneje do 1. januarja 1926.

Nadaljevanje trgovinskih pogajanj z Madžarsko

Beograd, 16. novembra. p. Jugoslovanski poslanik v Budimpešti je predlagal danes madžarski vladi, naj bi se pogajanja z Madžarsko, ki še niso pri kraju in ki so dosedaj vršila v Beogradu, nadaljevala dne 30. t. m. v Budimpešti. Sklene naj se definitivna trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Madžarsko, ker je dosedanja le začasna

Angleški socijalisti bojkotirajo Mussolinija

London, 16. novembra. s. »Westminster Gazette« poroča, da nameravajo angleški delavski voditelji bojkotirati Mussolinija, če se udeležijo svečanega podpisa locarnskih pogodb 1. decembra v Londonu. Če bo italijanski ministrski predsednik res prišel, se delavski člani parlamenta ne bodo udeležili nobene prireditve, ki bi se vršila njemu na čast. Mogoče je, da se bodo tudi druge osebnosti priključile postopanju delavske stranke. Ta bojkot seveda ne bo vplival na storjene priprave. Član parlamenta Ammon, ki je bil v delavski vladi prvi lord admiraltete, je izjavil, da je treba javno protestirati proti potovanju Mussolinija v Anglijo vsled njegovega stališča proti svobodi posameznika in proti časopisju.

Upokožitev Nastasa Petrovića

Beograd, 16. novembra. n. Nocoj je bil na predlog ministrskega sveta podpisan ukaz, s katerim se stavlja v pokoj bivši minister v Davidovičevi vladi Nastas Petrović.

Zmaga češkoslovaške koalicije

Nedeljske volitve v parlament in senat so potekle mirno. — Stranke narodne koalicije so izšle iz volitev ojačene. — Formalna demisija vlade.

Praga, 16. novembra. z. Včerajšnje volitve v parlament in senat so potekle popolnoma mirno in v redu, k čemur je gotovo mnogo pripomoglo tudi to, da je na dan volitev prepovedana po zakonu vsaka volilna agitacija. O incidentih ne poročajo niti iz enega kraja. Prepoved točenja alkohola, ki je stopila v soboto in veljavo in se je končala v nedeljo popoldne, se je izborna izkazala ter se je povsod strogo izvajala. Ker je v veljavi volilna obveznost in ker so bile za abstinenco od volitev pri poslednjih občinskih volitvah izrečene številne kazni, je bila udeležba pri včerajšnjih volitvah zelo velika. Končni rezultat volitev še niso točno znani, ker je skrutinlj zelo kompliciran. Definitivna razdelitev mandatorov se bo izvršila šele 24. novembra. Že sedaj pa je gotovo, da so izšle iz volitev koalicijske stranke neoslabiljene, skoraj gotovo pa celo ojačene.

Tekom pretekle noči so se zbirale pred uredništvij listov velike množice občinstva, ki so pričakovale objavljanja volilnih izidov. Ko se je včeraj ob 10. uri dopoldne pojavil na Vaclavovem trgu predsednik republike Masaryk, ga je z velikimi ovacijami pozdravila stotisočglava množica. Število kandidatov je bilo ogromno. Za 300 mandatorov poslanske zbornice se je borilo 3578 kandidatov v imenu 29 političnih strank, za 150 mandatorov v senatu pa 1540 kandidatov v imenu 24 strank.

Praga, 16. novembra. s. Po dosedaj znanih delnih izidih volitev na Češkem, Moravskem in v Šleziji se da razvideti, da je češkoslovaška koalicija zmagala na vsej črti. Izpremeni se le razmerje med posameznimi koalicijskimi strankami, h katerim se pridružijo tudi obrtniki. Precejšnjo škodo utrpel češkoslovaški socialni demokrati, ki so v nekaterih okrajih odstopili do dve tretjine glasov, ki so jih dobili pri zadnjih volitvah, komunistom. Poleg socialnih demokratov je oslabiljena tudi stranka dr. Kramarja. Pridobili so nekaj klerikalci, nekaj pa češkoslovaški socijalisti. Tudi agrarci, stranka ministrskega predsednika Švehle, so si okrepili svoje pozicije. Vse češkoslovaške stranke, ki so bile v zadnjem času ustanovljene s osto proti koaliciji, so propadle, in ne pridejo v poštev niti za drugi skrutinji. Na nemški strani so znatno izgubili na komuniste socialni demokrati. Zelo so se pojačali nemški agrarci, lepe uspehe pa zaznamujejo tudi nemški krščanski socijalci, ki bodo za agrarci in socijalisti najlačja nemška grupa. Značilno je, da voditelj nemško - nacionalne stranke dr. Lodgman v prvem skrutinju ni bil izvoljen, vendar pa mu je v drugem zagotovljen mand. Na Ostravskem je izvoljen tudi poljski kandidat.

Po rezultatih, ki so bili znani do danes zvečer so na Češkem in Moravskem dobile glavne stranke sledeče število glasov: agrarci 696.200, ljudska stranka 646.500, komunisti 657.900, češki soc. demokrati 555.900 češkoslov. socijalisti 552.200, obrtna stranka 275.200, demokrati 236.200. Med nemškimi strankami so na prvem mestu agrarci s 425.100 glasovi, nato socialni demokrati

410.600, krščanski socijalisti s 313.000, nacionalci z 237.500 in nemški narodni socijalisti s 168.000 glasovi. Količnik znaša okoli 22.000.

Volilni rezultati s Slovaškega in iz Podkarpatske Rusije še niso znani. Na Slovaškem je bilo največ kandidatnih list od cele republike, zato so glasovi zelo raztrošeni. Ojačene pa so tudi tam izšle iz volilnega boja koalicijske stranke, zlasti agrarci, dočim so bili komunisti posebno v Podkarpatski Rusiji popolnoma poraženi.

Splošno se povsod opaža, da so pogorele vse male skupine in da si bodo mandate razdelile le večje stranke.

Praga, 16. novembra ob 22. k. Po dosedanjih izidih, pri čemer manjkajo še izidi 2. in 3. skrutinija, se razdelijo mandati za poslansko zbornico iz bivše Češke, Moravske in Šlezije tako-le: češki agrarci 24, klerikalci 21, komunisti 20, čl. socijalisti 17, čl. soc. demokrati 18, nemški agrarci 12, nemški soc. demokrati 10, čl. demokrati 5, obrtniki 3, nemški kršč. socijalisti 6, nemški nacionalci 5 in nemški nac. socijalisti 2 mandata.

VOLITVE V PRAGI.

Praga, 16. novembra. s. V volilnem okrožju Velike Prage je bilo 532.008 volilnih upravičencev in oddanih veljavnih glasov 514 tisoč 199. Ker je treba zasesti 18 mandatorov znaša količnik okrog 20.000. Dobili so češki soc. demokrati 53.236 glasov (2 mandata), nemški-nacionalci 5226 glasov (brez mandata), stranka čl. obrtnikov 34.998 glasov (1), nemški soc. demokrati 4403 glasove (0), nemški krščanski socijalisti 1120 glasov (0), stranka »Narodne prave« 13.243 glasov (0), komunisti 76.502 glasova (3 mandate), Kramarjeva stranka 57.334 glasov (2 mandata, med njimi dr. Kramar), češkoslovaški socijalisti 87.195 glasov 4 mandate, med njimi dr. Beneš, agrarci 82.004 glasove (4 mandate med njimi min. predsednik Švehla.) klerikalci 53.104 glasove (2), madžarski nacionalci 1176 glasov (0) židje 6373 glasov (0). Za drugi skrutinji ostane v razdelitev šest mandatorov.

DEMISIJA VLADE.

Praga, 16. novembra. k. Ministrski predsednik Švehla je izročil predsedniku republike v imenu celokupne vlade demisijo, ki jo je predsednik prejel. Povelil je ministrskemu predsedniku, kakor tudi drugim resornim ministrom vodstvo vlade do sestave nove vlade.

Odstop kabineta je treba smatrati kot formalna stvar. Vlada bo, čim je v redu izvedla volitve in še predno so znani končni volilni rezultati, dati predsedniku možnost, da imenuje na podlagi izidi volitev novo vlado. Ni dvoma, da bo — morda z malimi osebnimi spremembami — zopet imenovana dosedanja vlada s Švehlo kot predsednikom in Benešem kot zunanjim ministrom. Pač pa se bo razdelitev portfeljev seveda morala prilagoditi novemu številčnemu razmerju v koaliciji zastopanih strank. Koaliciji se bodo pridružili sedaj tudi obrtniki, tako da bo v njej odslej 6 strank

Nemški nacionalci in mednarodni komunisti odklanjajo locarnske pogodbe

Strankin zbor nemških nacionalcev je soglasno sprejel sklep proti ratifikaciji locarnskega sporazuma. — Komunistični kongres v Bruslju.

Berlin, 16. novembra. s. Na zborovanju nemške nacionalne ljudske stranke je bil danes soglasno sprejet sklep, v katerem se zatrjuje, da locarnska pogodba ne varuje dovolj življenjskih interesov Nemčije. Pakt in zapadne razsodišne pogodbe ne nudijo zadostnih garancij proti sankcijam in nevarnosti ukorakanja. Takozvane posledice locarnske pogodbe so po vseh dosedaj objavljenih poročilih popolnoma neutemeljene. Locarnska pogodba vsled tega za nemško nacionalno stranko ni sprejemljiva.

Pariz, 16. novembra. s. Zastopniki komunističnih strank Nemčije, Anglije, Francije, Švice, Poljske, Belgije in Nizozemske so

imeli v dnevih od 11. do 13. t. m. v Bruslju zborovanje, tekom katerega so sklenili proglas, v katerem naglašajo, da je vsled sprejetja locarnske pogodbe nemška buržoazija vsled ojačenja odnosajev z ameriškim in angleškimi kapitalisti izdala meščanske in nacionalistične elemente skupno z voditelji socijalistov in na ta način v veliki meri ogrozila gospodarske interese delavskega prebivalstva. Z vstopom Nemčije v Zvezo narodov izroča nemška buržoazija Nemčijo kot bojno polje za vojno proti sovjetski Rusiji. Končno poziva razglas delavce, naj se zedinijo v enotno bojno fronto.

Centrum za Locarno

Kassel, 16. novembra. s. Danes dopoldne se je vršilo tukaj četrto zborovanje nemške centumarske stranke. Predsednik dr. Marx je med drugim izjavil, da so takozvane posledice locarnskih pogodb sedaj toliko zagotovljene, da bo večina nemškega državnega zbora pristala na locarnsko pogodbo. Vse kakor obstojajo še težje in dalekosežni posmleki, ki preprečujejo, da bi se locarnske pogodbe pozdravile s popolnim navdušenjem. Vendar pa značijo ti dogovori velik in kakor je upati uspešen korak za pomirjenje ne samo Evrope, temveč vsega sveta. Centumarska stranka je odločena, da bo tudi v nadalje delala za mirno ureditev. Podpirala bo tudi pristop Nemčije k Zvezi narodov, ker vidi v njej orodje, ki razveseljuje vso pospešuje svetovni mir in pomirjenje.

Velika tramvajska nesreča

Milan, 16. novembra. e. Na progi Milan-Monza se je davi v bližini Sesto »San Giovanni« zgodila velika nesreča. Ob 6.25 zjutraj je odšel iz Milana proti Monzi z delavci in uradniki napolnjen tramvaj. Zaradi goste megle je vozil zelo previdno. V bližini Sesto »San Giovanni« je sprevodnik nenkrat zapazil, da prihaja iz nasprotne strani po isti progi drugi tramvaj. Urno je zavrl in oddal varnostni signal, bilo pa je že prepozno. Tramvaja sta z vso silo trčila drug v drugega in se razbila. Pri tej nezgodi je bilo nad 50 oseb ranjenih in so nekatere delavci dobili zelo težke poškodbe.

Darujemo za sokolski Tabor!

General Ricciotti Garibaldi proti Mussoliniju

Pariški «Quotidien» priobčuje nastop, no pismo generala Garibalija: f
Več francoskih listov je naznanilo aretacijo mojega brata, generala Peppina Garibalija. Ne morem se dovolj načuditi, kako morejo resni listi nasesti obrekovalni kampanji proti članom moje rodbine in kako morejo opravljati fašistovske posle. General Garibaldi živi sedaj v New Yorku. Noben član moje rodbine, ki se bori proti fašizmu, se ni ne posredno in ne neposredno udeležil dozdevnega atentata na Mussolinija. Nobeden od nas ni v zvezi s «korzarji smrti», ki so udili v pariški fašo in katere je po zanesljivih informacijah denunciral rimski fašo pariskemu tajniku. Dozdevni Zaniboničev komplot je samo pretveza fašistovske vlade, da si preskrbi za Matteottijev proces potreben alibi in da diskreditira opozicijske osebnosti in Italijanci. Tako vidimo tudi v «Popolu d'Italia» obrekovalno kampanjo proti italijanskim emigrantom. Ta kampanja bi rada razširila po Italiji mnenje, da francoska vlada podpira z denarjem opozicijo. General Peppino Garibaldi je že pred šestimi meseci obrnil Italiji hrbet, ker se je navelič fašistovskih metod in ker je opazil pomanjkanje odpora s strani opozicije. Zanibonič je ostal v Italiji ter je nadaljeval svoje protifašistovsko sodelovanje. To pa ni prijalo Mussolinijevi vladi. Blizu se Matteottijev proces, zato potrebuje Mussolini svetniške gloriole.

Odmev tržaskih dogodkov v Pragi

Protestno zborovanje praških Čehoslovakov in Jugoslovenov.
r. Praga, 14. novembra.
Fašistovske nasilnosti v Trstu so tudi na Čehoslovake vzbudile ogorčenje. Prav posebno seveda v onih krogih, ki do Jugoslovenov gojijo najtostejše simpatije. To je dalo čsl.-jugl. odboru v Pragi povod za seziv protestnega zborovanja, ki se je ob sijajni udeležbi občinstva sinoči vršilo v Meščanski dvorani.
Zborovanje je otvoril MUDR. Semerád, ki je v uvodnih besedah razložil, da protest ni naperjen proti italijanski državi, marveč proti čimilem nasilja. Za predsednika je nato bil izvoljen R. Bradanović, nakar je odvetnik dr. Mandić v daljšem govoru očrtal fašistovsko početje in podčrtal, da se Jugoslovenci pod Italijo od vsega početka zadržujejo lojalno, da pa je italijanski politični kurs napram njim vsesok nepravilen. Ne gre, spušča se v kritiko razmer v tuj državi, toda treba je tlačenim bratom izraziti vso simpatijo in jim zagotoviti, da za njimi poleg Jugoslovenov stoji tudi Čehoslovaki in Slovani vobče. Kar prizadene njih, prizadene tudi nas. Za nas je tako ravnanje najboljši pouk, da se moramo Slovani čim ožje združiti in pravičati svojo, slovensko politiko. V Evropi se mora vedeti, da vse, kar boli in teži Jugoslovence, boli in teži tudi Čehoslovake, ker smo eno! Imamo Veliko in Malo antanto, a stvorimo še najmanjšo antanto: najozjemo zvezo Jugoslovije in Čehoslovake, ter provajamo na vseh področjih slovensko politiko, ki bo tudi zatiranim bratom rodila vstajenja dan.
Jedva se je poglelo navdušeno pritrjevanje, nakar je povzel besedo ravnatelj Vavrinek, ki je v enakem smislu podarjal potrebo resne slovenske vzajemnosti. Svet mora spoznati, da Slovanstvo prehaja v ofenzivo in mu ne bo več treba tolačiti, da Postojna. Zadar in Trst ječijo pod tujim jarmom, da siravno so in ostanejo slovenska last. Nadaljnji govornik Kovačević je v imenu združenih Jugoslovenov in Čehov naglašal sporočilo zatiranim bratom, naj vztrajajo v trpljenju, dokler tudi njim ne zasije osvoboditev. Končno je doktor Mildner v imenu Zveze pomorščakov-revolucionarjev zaključil vrsto govornikov z energično parolo: «Nasilniške in nekulturne roke stran od slovenskega morja!»
Z ogromnim navdušenjem je bila sprejeta resolucija, ki protestira proti opeptovanemu nasilju nad jugoslovensko narodno manjšino v Italiji, ki je nedostojno vsakega kulturnega naroda in izjavi le še močnejše simpatije za podjarmljene Jugoslovence. Zborovalci pričakujejo, da bodo jugoslovenski oficijelni krogi dosegli zadoščenje in jamstva za svojo narodno manjšino, da se podobni zločini ne bodo več ponavljali ter slavnostno proglašajo solidarnost Čehoslovakov in Jugoslovenov v borbi za pravico in zmago velikega Slovanstva.

Po še nekaterih bodrilnih besedah gg.: Goluboviča, dr. Červinke in lužiskega Srba Čiže je bilo mogočno protestno zborovanje zaključeno s himno «Hej Slovani».

Danes Lya de Putti

Elitni kino Matica.

Ogromen zmaj

ki bruhla živi ogenj, ni edina znamenitost najnovejšega filma vseh časov, velefilm

Nibelungi

Elitni Kino Matica

Veliko zborovanje SDS v Beogradu

Beograd, 16. novembra.
Za večerašnji zbor SDS, ki se je vršil ob 10. dopoldne v veliki dvorani «Kazina», je vsem Beogradu vladal velik interes, ki je privabil v dvorano okrog 3000 zborovalcev, dočim mnogi niso več dobili prostora. Predsedoval je dr. Radišić, kot glavni govornik pa je nastopil Svetozar Pribičević. Zborovanje je bilo izredno zanimivo, saj je bilo prvič, da se SDS s tem zborom pojavlja v Beogradu kot stranka ostre, odločne in borbeno opozicije, nakar je takoj prešel v temperamentno kritiko ter se dotaknil naših odnošajev z Italijo. Na dvoma, da smo mi edina parlamentarna država na svetu, ki nima stalnega parlamentarnega odbora za zunanjo politiko. SDS ne bi nikoli zagovarjala politiko z rožljanjem sablje, toda tako tudi ne mara servilne politike. Ako naši sosedje vidijo, da se vsi pretvarjamo v Ninčiče, bomo jutri imeli vojno, ker naši sosedje ne bodo pretili iz vojno onemu, katerega se boje, marveč onemu, ki ne zna ceniti svoje hrabrosti. Baš na naši strani so zasluge, da je prišlo do Male antante, do prijateljstva s sosedi, ki imajo enake interese, dočim so «mirotvorci» perforetirali vsako zvezo s sosedi. V vrstah obeh vladnih strank zeva tako velik jez v poimovanju naših mednarodnih odnošajev, da Pašić in Ninčič hermetično zapirata svojo zunanjo politiko pred svojim opasnim prijateljem Radišićem.
Vlada se zdaj nahaja v delni krizi, ki pa se prav hitro utegne pretvoriti v totalno krizo kabineta in cele sporazumajške politike. Razočaranje je na vseh črtah in ravno radikali kažejo, da ne verujejo v državotvornost svojih zveznikov. Radišić je dejal, da so res le radikali državotvorci, radiševići pa socialni tvorci. Toda kako bo Radišić prevajal socialotvornost z radikalno stranko, ki v projektu zakona o centralni upravi zahteva, da se reducira vloga za socialno politiko, kateremu Pašić sam pravi: «resor za kukuruz»... Našel se je razlog, da Radišić ne more nastopi Pašićev namestnik zato, ker so drugi ministri starejši no «rang», četudi je jasno, da ministriki predsednik daje minister «rang». Vse vprašnje, kat se godi za kulisami, menda niso g. Vukičeviću le gimnazije tako prirastle k srcu, da demisionira, marveč dela to kot eksperiment posebnosti struje v radikalni stranki, ki je nestrpna in očita sedanjemu kabinetu, da so v njem osilile one politike, ki ni hotela sporazuma z Radišićem, dočim morajo pravi zagovorniki politike sporazuma stati v kotu in motriti sedanje vladanje. In le resnica, da bi politiko sporazuma morala voditi le Liuba Jovanović ali pa Liuba Davidović, ki sta se zanj ogra in jo pripravila.
Pašić se ne bo mogel izogniti katastrofi, ki je v tem, da Radišić stopi v vlado. A Radišić se že zdaj ponaša kot minister vseh resorov v državi! Doznavamo celo, da je Radišić i kralju podal referat tudi o našem mednarodnem položaju, osobito glede na konferenco v Locarnu. Fatalno je za Pašića, toda neizbežno, da se Radišić razgorasti v vladi. Kakšna bo ta vlada? Na eni strani šef, ki nič ne govori, na drugi pa njegov namestnik (četudi ne oficijelen), ki govori neprestano. Pašić se je izjavil za sporazum in dejal celo to, da bodo radikali že našli način in sredstva, da zaščitijo interese države, ako bi se pokazalo, da jih radiševići varajo. To znači, da se radikali smatrajo za edino poklicane, da večno ostanejo na uravi države. Toda to je nonsens. Ako radikalna stranka skrahiira s svojo politiko, mora izjaviti posledice in se umakniti drugim!
Zaključno govora je sledilo dolgotrajno odobravanje. Zborovalci so Svetozarja Pribičevića ponesli na ramah do avta, si katerim se je odpeljal domov, dočim je orožništvo po višem nalogu takoj razpršilo zborovalce pred «Kazino». Učinki Pribičevićevega zboru so tem večji, ker sicer v Beogradu druge stranke ne prireduje javnih zborovanj, na katere bi imeli pristop tudi drugi pristajši.

Volitve v „Jugoslov. akad. podpornem društvu v Zagrebu

Sijajna zmaga nacionalnih študentov. Relativno večino dobil SDS-akademski klub «Jugoslovija».
V nedeljo se je vršila v Zagrebu glavna skupščina Jugsl. akad. podpornega društva, ki tvori obenem predstavništvo zagrebških visokošolcev v vseh skupnih zadevah akademikov. Že za čas volilnega boja se je izkazalo, da izideta kot najmočnejši grupi akademski klub samostalnih demokratov «Jugosla. vilja», ki je nastopil pod imenom «Jugoslovanske nacionalne liste» in pa «Jugoslovanski nacionalni ekonomski blok», ki so ga sestavili štiri klubi: Davidoviševi demokrati, «Triglav», Orju, na in zemljoradniško «Selo». Ker da predsednika JAPD ona lista, ki dobi relativno večino, je bil razumljivo najhujši boj med imenovanima dvema grupama. Že pri agitaciji zadnjih dni, posebno pa na skupščini sami tik pred volitvami je postalo jasno, da ostale štiri liste ne pridejo resno v poštev.
Poročila funkcionarjev dosedanjega odbora, kritika, revizorjev in članstva o delovanju v preteklem letu, vse to je

zavzelo prvi del skupščine od 9. do pol 12. Takoj nato so se pričele volitve, ki so trajale do 14 ure. Rezultat je bil proglašen ob pol 14. in je sledeči:
Relativno število vseh glasovalcev je oddalo svoj glas za «Jugoslovijo», t. j. 261 glasov. Imenovanemu klubu pripadejo torej mesta predsednika, prvega tajnika in šest odbornikov. Predsednikom je tako izvoljen g. Bogdan Bruičić, abs. iur. et stud. phil. Jugoslovanski nacionalni ekonomski blok je dobil 250 glasov in s tem podpredsednika, prvega blagajnika in šest odbornikov. Lista Hrvatskega delovnega bloka (radiševići in zajedničarji) je dosegla 121 glasov in pet odbornikov, klerikalci (Domagoj, Danica) 121 glasov in tri odbornike. Republika lista (hrvatske akad. republikanske omladine, kluba studentov marksistov in Jugoslov. repub. demokr. student. kluba) 64 glasov in dva odbornika ter radikali (Slovenski jug) 53 glasov in enega odbornika.
Od 1075 članov JAPD jih je glasovalo 875. Skupščina in volitve so se vršile v dvorani «Kola» v Hrvatskem sokolskem domu. Policija, ki je bila pripravljena pred poslopjem s pešadilskim in konjeniškim oddelkom, to pot ni stopila v funkcijo. Vse zborovanje se je vršilo v redu in brez incidentov. Ko je bil razglašen izid volitev, je najmočnejši akademski klub «Jugoslovija» brzojavno pozdravil svojega voditelja ministra Pribičevića.
Politične beležke
+ Dalmatinski radikali proti Radišću. Zaradi napadov St. Radišća v «Domu» proti dalmatinskim radikalom so odbori radikalne stranke v Šibeniku, Splitu, Dubrovniku in Kotoru poslali radikalnemu poslanskemu klubu zahtevo, da mora St. Radišić v svojem «Domu» demantirati vse svoje izjave. Ti odbori so izjavili, da so pripravili predložiti do kaze o neresničnosti Radišćevih trditvev glede preganjanja Hrvatov v Dalmaciji po radikalih. Obenem izjavljajo, da je vsako sodelovanje s HSS v Dalmaciji nemogoče v duhu sporazuma, dokler Radišić ne demantira svojih izjav, in da bodo izstopili iz radikalne stranke, ako se ne izpolni njihova zahteva.
+ Naši volni udeleženci proti fašizmu. Uduženje borcev je sprilo italijanskih izživanj v Zadru ter napada fašistov na uredništvo «Edinosti» v Trstu protestiralo pri centralni organizaciji borcev v Parizu ter na podlagi resolucije, sprejetih na letošnjem kongresu v Rimu, zahtevalo, naj se Italijanska bojevnika organizacija izjavi o teh dogodkih. Naše udruženje borcev izjavlja, da bo po sprejetem odgovoru ukenilo potrebne korake za zaščito naših narodnih interesov in obvarovanje bojevnikaškega ugleda naše države.
+ Dr. Korošević upi. Včerašnja «Pravda» poroča, da je dr. Korošec odstopoval v Hercegovino, kjer misli govoriti na več shodih. Dopisniku «Pravde» je izjavil, da una doseže v Hercegovini «ogromne uspehe». Če bodo uspehi dr. Korošca v Hercegovini tako ogromni, kakor v Hrvatski in Dalmaciji, brzokone ni izključeno, da jih bo iskal še — drugod. Samo to je čudno, zakaj ni dr. Korošec sporočil svojih upov tudi «Slovincu». Mogoče je seveda, da jih bo beležil «Domoljub», ker potrebuje «verno slovensko ljudstvo» tolažbe.
+ Italijanski uradovanje na poštah v Dalmaciji. Otok Lastovo je pripadel po rapalski pogodbi Italiji in italijanske pošte ga označujejo samo kot Lagosto ter zavračajo vsa pisma, ki bi bila označena s hrvatskim imenom, dasti žive na otoku samo Hrvatji. V to zavezo se je vmešal tudi italijanski generalni konzul v Splitu, ki je zahteval od naše poštne direktcije, da se morajo vsa pisma nasloviti italijansko z Lagosto in šele zatem sme biti označeno v oklepaju hrvatsko ime Lastovo. Isti konzul pa pošilja, kakor poroča «Hrvat», v posamezna naša mesta pisma samo z italijansko označbo imen. Ko so naši uradniki v Splitu zahtevali tudi hrvatsko označbo, jim je odvnil: «Pazite, kaj delate!» Namesto, da bi se poštni minister dr. Superina zavezal za naše poštne uradnike, pa je sedaj odredil, da naše pošte ne smejo vračati pisma z italijansko označbo kraja. Kar smejo Italijani, je našim uradom prepovedano!
+ Klerikalna skrb za Slovenstvo. Nedavno je objavil «Slovenec» članek, v katerem trdi, da Srbi zavestno in namerno delajo na to, da bi Hrvatje in Slovence posrbili. Končno je naglašal, da tudi beograjska velesrbska politika ne bo uspeła, kakor ni uspelo raznarodovanje pod Avstrijo in Nemčijo. Nedeljska «Samouprava» odgovarja na ta izvajanja in ugotavlja, da gospodje iz dr. Koroščeve skupine niti malo niso naklonjeni Srbom, ako jim prislujejo take bedaste namene ter jih primerjajo z Avstrijci in Nemci v njihovem raznarodovalnem delu. «Samouprava» naglašja, da so Slovenci kot sestavni del našega naroda vstopili v ime naše države, da le slovenski jezik kot sestavni del našega narodnega jezika, pa naj se smatra kot dialekt ali pa označuje kot poseben jezik, proglašjen za službeni jezik naše države. Vsi državni uradi sprejemajo vloge v slovenskem jeziku in vsak Slovenec se lahko svobodno izraža v slovensčini, a vsakdo ga tudi z nekoliko truda razume, ker gre pač za naš narodni jezik. Dr. Korošec in «Slovenec» seveda ni toliko za obrambo slovenskega jezika, ker vesta, da vlada v Sloveniji suvereno bodisi kot jezik ali dialekt, pač pa jim je za to, da onemogočita uporabo drugega jezika ali dialektu v slovenskih krajih. Dr. Korošcu je napoti

srbosko - hrvatsko narečje in zato se klerikalci bore baie za zaščito slovenskega jezika. Ker v Sloveniji nikdo ne vidi nevarnosti za slovenski jezik, so si dr. Korošec in tovariši izmislili velesrbske težnje ter predstavljajo nepoučenemu ljudstvu Srbe kot nekakšne nasilnike, ki hočejo raznaroditi Slovence. Klerikalni poizkus zbujanja plemenskega šovinizma in huiskanja proti Srbom more samo uspeti, ako se puste klerikalcem svobodne roke za propagiranje takih ne resnic. Zato je treba Slovincem posvečiti več pozornosti in v to svrhu je treba izbrati pot, ki vodi najhitreje in najbolj gotovo k cilju. Pred brezobzirno klerikalno agitacijo se ne sme oklevati z akcijo za njevo potlačanje, pri čemer je treba skrbeti istočasno za realne in pozitivne uspehe interesov našega naroda v Sloveniji. — Objavljamo izvajanja radikalne «Samouprave», ki so dobra lekcija na klerikalno huiskanje proti Srbom.
Iz demokratske stranke
Seja delegatov krajevnih organizacij za okraj Celje-Vrnsko. Prihodno nedeljo dne 22. t. m. se bo v čila ob osmih dopoldne v klubovi sobi Celjskega doma seja delegatov krajevnih organizacij SDS za srez Celje-Vrnsko. Vsaka organizacija mora biti zastopana vsaj ob enem delegatu, ker je seja važna. Pričakuje pa se, da se iz vsake krajevne organizacije udeleži po več odposlancev.
Iz Trbovelj
t— Otvoritev nove bolnice Bratovske skladišne. V nedeljo 22. t. m. se bo vršila slavnostna otvoritev nove bolnice Bratovske skladišne in sicer po sledečem programu: dopoldne: 1. ob pol 11. slovenska služba božja na prostem pri bolnici s spremljevanjem rudarske godbe na pišlah; 2. blagoslov ljenje nove bolnice in slavnostni govor; 3. ogled nove bolnice po povabljenih gostih; popoldne: ob 4. slavnostni banket v dvorani rudniške restavracije.
t— Težave z beviško kotlino. Beviška kotlina je varno zatočišče razgrajevan in podobnih slabih elementov. Pred kratkim je okoli 10. zvečer brez vsakega povoda napadel neki malopridnež na cesti pri Sušniku rudarja Franca Lukeža iz Retja in mu zadal z nožem več ran. Ob istem času je bila napadena na podoben način pri Drogenikovi gostilni tudi neka ženska in prav tako z nožem poškodovana. Ker je pristojno orožništvo iz Zagorja oddaljeno dobro uro gorake poti, bi bilo umestno priklopiti vas Beviško varnostnemu okrožju orožništva v Trbovljah, ki je oddaljeno od tu le četrt ure. O tem da teži beviška kotlina bolj k trboveljski občini kakor k zagorski, dokazuje najbolj to, da hodijo delavci v Trbovlje na delo, da obiskujejo otroci že iz predvojnega časa trboveljske šole in slednjič tudi to, da ljudje uradnih razglasov iz Zagorja skora redno ne zvedo pravočasno.
t— Sprememba trgovskega lokala. Trgovec g. Janko Gabron je preselil svojo trgovino v prostore ge. Kristine Trbovelje.
t— Tombola Konzorcija Narodnega doma v Hrastniku se bo vršila v nedeljo 22. t. m. Srečke po 4 Din so na prodaj v vseh javnih lokalih in trgovinah.

Po svetu

— Nemško-nacionalna propaganda. S 1. decembrom preneha izhajati oficijelni organ nemških nacionalcev v Berlinu «Deutsch nationale Nachrichten», ki je izhajal le za strankine pristaše. Mesto njih prične izhajati velik dnevnik «Berliner Volksboten», ki hoče konkurirati z velikimi nemškimi dnevniki.
— Beg sovjetskega funkcionarja. Bivši komisar za vojsko in voditelj poljskih komunistov v Rusiji Gintovt se je te dni prvo stopajno prijavil policijski oblasti v Vilni. Gintovt je bil v zadnjem času pooblaščenec sovjetske vlade za odpravo državne kontrole v južni Rusiji. Pri opravljanju tega posla se je na podlagi izkušenj odločil, da zapusti državno službo. Pobernil je na Poljsko, kjer pa so ga oblasti pustile na svobodi.
— Odnosji med Poljsko in Rusijo. Kakor poročajo iz Moskve, je svet ljudskih komisarjev odobril načrt za ustanovitev poljsko-ruske trgovinske družbe «Polrus», ki bo skrbela za tesnejše gospodarsko zblizanje med obema državama. Družba bo pričela delovati že v najkrajšem času.
— Razsodišna pogodba med Nemčijo in Finsko. Finski parlament je soglasno ratificiral nemško-finsko razsodišno pogodbo, ki je bila sklenjena 14. marca t. l. v Berlinu.
— Pruski deželni zbor za revizijo meje s Poljsko. Odbor za vzhodne zadeve v pruskem deželnem zboru je sprejel predlog nemške ljudske stranke, naj bi pruska vlada pritiskala na državno vladu, da izposluje ali ugodni priliki revizijo meje med Vzhodno Prusijo in Poljsko in sicer v tem smislu, da bi šla meja sredi Visle.

Slovesna otvoritev Ljudske visoke šole v Trbovljah

Trbovlje, 16. novembra.
Včeraj ob 3. uri popoldne se je vršila v nabito polni dvorani vodenske šole slovesna otvoritev Ljudske visoke šole. Šola je otvoril v imenu navzočega kuratorija tajnik g. Anton Podbevšek, ki je pozdravil zastopnika vseslovenskega v Ljubljani, vseslovenskega prof. dr. Karla Ozvalda, zastopnika TPD v Ljubljani, centralnega tajnika Josipa Pogačnika, predsednika Zveze kulturnih društev za ljubljansko oblast, ravnatelja Antona Juga, zastopnika UJU šolskega upravitelja Roberta Playška, srezkega glavarja, vladnega svetnika Ludvika Pinkavo, okrajni zastop, gerenta trboveljske občine Gustava Voduška, krajni šolski svet, učiteljsvo vseh trboveljskih šol, zastopnike kulturnih društev v Trbovljah in kar najpriščneje predavatelja inž. Pavla Vrbiča in vse cenj. slušatelje. Šei prosvetnega oddelka dr. Pavel Pestotnik je poslal pozdravno pismo, v katerem se je izrazil, da smatra Ljudsko visoko šolo v Trbovljah za vevladno prosvetno ustanovo, gradečo bogato zakladnico umstvene in srčne kulture med najširšimi plastmi našega naroda v tem obsežnem industrijskem okrožju. Enako pozdravno pismo je poslal tudi bivši minister dr. Albert Kramer, ki je izjavil, da kot trboveljski rojak posebno visoko cenj pomen prosvetnega dela v naši industrijski dolini in da je prepričan, da bo ob vztrajnem in vnetem sodelovanju kuratorija, predavateljev in zlasti zavednega delavstva, ki tvori ogromno večino poslušalcev, trboveljska Ljudska visoka šola kmalu mogla zreti na lepe sadove.
Po pozdravnem govoru tajnika Podbevškega se je oglašil k besedi g. ravnatelj Jug, ki je v imenu ZKD čestital kuratoriju in nato v širokih obrisih razložil pomen Ljudske visoke šole, ki ni istovetna s ljudskim vseučiliščem. Razširjanje ljudske izobrazbe je predpogoj za moderno demokratično državo, ki jo sestavljajo poindci močne osebnosti. Na trboveljski Ljudski visoki šoli bodo predavali razni predavatelji na poljuden način o visokih ciljih življenja. Želeli je, da bi predavanja pridno posecali predvsem delavci, ker je šola v prvi vrsti njih namenjena, sekundirani pa naj bi inteligenti, s čemer bi bila podana najboljša garancija za uspešno prosvetno delovanje. Za ravnateljem Jugom se je oglašil k besedi še zastopnik ljubljanskega vseučilišča, prof. dr. Ozvald, ki je poudaril, da postani Ljudska visoka šola zares ljudska, to je tako izobraževališče, ki ne podčrtava tega, kar ljudi

medsebojno loči, marveč to, kar imajo vse plasti naroda v zvezi različnemu mišljenju in hontenju skupnega. Zato naj bi pri predavanjih prišli slušatelji do odgovora na sledeča velika vprašanja, ki jih stavi življenje: kaj je tisto, kar me veže s krajem, v katerem živim z mojnim delom, s sodelavcem, soobčanom, sorojakom, sodelavljavcom, sodelavcem, z duhovnim svetom, kakor je: znanstvo, umetnost, pravičnost, moč, moč, religioznost in slednjič, kaj je tisto, kar veže preteklost vsega naroda brez ozira na položaj in stan in razred in sedanjostjo in z bodočnostjo.
Zatem se je vršilo nastopno predavanje inž. Vrbiča o nastanku premoga in premogovega ležišča. Predavanje je bilo prav lepo in je vzbudilo živahno debato. Brezdvomno se bo na prihodnjih predavanjih še stopnjevala in bo tem podelila prav bujno življenje. Prihodnje predavanje, za katerega vlada veliko zanimanje, se bo vršilo v nedeljo, dne 22. novembra ob pol 3. uri popoldne na istem kraju.
Iz Trbovelj
t— Otvoritev nove bolnice Bratovske skladišne. V nedeljo 22. t. m. se bo vršila slavnostna otvoritev nove bolnice Bratovske skladišne in sicer po sledečem programu: dopoldne: 1. ob pol 11. slovenska služba božja na prostem pri bolnici s spremljevanjem rudarske godbe na pišlah; 2. blagoslov ljenje nove bolnice in slavnostni govor; 3. ogled nove bolnice po povabljenih gostih; popoldne: ob 4. slavnostni banket v dvorani rudniške restavracije.
t— Težave z beviško kotlino. Beviška kotlina je varno zatočišče razgrajevan in podobnih slabih elementov. Pred kratkim je okoli 10. zvečer brez vsakega povoda napadel neki malopridnež na cesti pri Sušniku rudarja Franca Lukeža iz Retja in mu zadal z nožem več ran. Ob istem času je bila napadena na podoben način pri Drogenikovi gostilni tudi neka ženska in prav tako z nožem poškodovana. Ker je pristojno orožništvo iz Zagorja oddaljeno dobro uro gorake poti, bi bilo umestno priklopiti vas Beviško varnostnemu okrožju orožništva v Trbovljah, ki je oddaljeno od tu le četrt ure. O tem da teži beviška kotlina bolj k trboveljski občini kakor k zagorski, dokazuje najbolj to, da hodijo delavci v Trbovlje na delo, da obiskujejo otroci že iz predvojnega časa trboveljske šole in slednjič tudi to, da ljudje uradnih razglasov iz Zagorja skora redno ne zvedo pravočasno.
t— Sprememba trgovskega lokala. Trgovec g. Janko Gabron je preselil svojo trgovino v prostore ge. Kristine Trbovelje.
t— Tombola Konzorcija Narodnega doma v Hrastniku se bo vršila v nedeljo 22. t. m. Srečke po 4 Din so na prodaj v vseh javnih lokalih in trgovinah.

Poslano

Podpisani delavci v občinskem kamnolomu, ki pripravljamo pesek za stavbo g. Peharča, izjavljamo: Ni res, da je g. Ivan Pot odvažal gramoz svojevoljno, kakor trdi gospon F. Kmet, temveč na prošnjo nas vseh, da se vnovič in pridemo do svojega zasluga.
Trbovlje, 14. novembra.
Martin Dolinar, Franc Ule, Franc Jurca, Leopold Suln, Miha Bažič.

Iz Primorja

* Promociji. G. Janko Plesničar in g. Ivan Stančič iz Trsta sta bila promovirana v Bologni na univerzi za gradbeno inženjerstvo. Naše čestitke.
* Razpisani službi. Solkanska občina pri Gorici razpisuje službo občinskega tajnika. Letna plača 8500 lir, aktivitetna doklada 1600 lir. Poleg tega je razpisana še služba pisarja. Plača 4300 lir, aktivitetna doklada 700 lir. Oba, obč. tajnik in pisar prejmeta vrhu tega še draginski doklado.
* Imenovanje. Nadintendanca za lepe umetnosti v Jul. Krajini je imenovala slikarja g. Vena Pilona za nadzornika spomenikov, izkopnin in starozitnosti v sosednjem okraju na Gorškem.
* Kap je zadela 79letnega Antona Breščaka iz Gorice, stanujočega na Placuti. Nesreči, ki se mu je pripetila v ulici Leopoldi, je prepejal «Zeleni križ» nesrečnika v bolnišnico.
* Čudežna rešitev je ohranila življenje 44 letnemu zidarju Martinu Abelu, ki je popravljal streho na rojanski cerkvi. Bilo je okoli desetih jutraj, ko je Abel postal slab. V omotici je zdrknul po strehi nizdol po strmem pobočju. Vsi so mislili, da se bo mož raztreščil na kamenitem tlaku pod cerkvijo, a naključje je hotelo, da se je mož ustavil — v strešnem žlebu. Od tam so ga tovariši rešili in prepeljali domov.
* Nepovabljeni gostje so obiskali lokal krčmarja Alojzija Stofle v Trstu, ul. Setetfontane. Postregli so si z gnatio, salamo, sirom, maslom, sardinami, jajci in vinom ter so odnesli tudi nekaj drobiža. Napravili so za kakih 300 lir škod.
* Izseljevanje. Kakor iz drugih delov Primorja, tako bežijo z doma tudi številni Kranjci. Selijo se na razne kraje, največ pa v Bosno, kjer so že cele skupine Primorcev. Kras je bil v vojni razdejane, obnova ne more dati pravega življenja in tako si pomagajo ljudje, kakor vedo in znajo. Pri izseljevanju Slovincem igra med vzroki glavno vlogo italijanska obojna politika.
* Občina Kobarid šteje samo 1200 ljudi, v občinski upravi pa gospodarita kar dva občinska tajnika. Zato so občinski izdatki ogromni in zato naraščajo občinski davki in pristojbine. Lani je bila na primer družinska pristojbina tako visoka, da je dosegla rekord 900 lir. Občinskih uslužbencev je pol preveč.
* Samomor obupanege vdovca. 55letni Fran Stubelj v Planini je izgubil pred kratkim svojo ženo, s katero je živel v srečnem zakoncu. Po njeni smrti je bil vedno bolj otožen, cele ure je prestal ob njenem grobu in se vračal zamisljen in potr. Te dni ga je našla hči obesena v podstrešju.

Naši kraji in ljudje

Slovesna otvoritev Miklošičeve ceste

Ljubljana, 16. novembra.

Nocoj je bila nova ljubljanska velika mestna avenija, novo tlakovana in luk-suzno razsvetljena Miklošičeva cesta, slovesno otvorjena za promet.

Konec in uspeh krasita delo. Po mesecih trudapolnega dela nešteti rok, po živi inicijativi gerentskega sveta, imamo v Ljubljani krasno cesto, s katero se lahko postavimo tudi pred vse evropske velike ceste, kaj šele pred mesti v naši državi. Zato je bilo iz vrst številnega občinstva, ki je korakalo za godbo dravske divizije ob pol 7. zvečer, ko je bila cesta izročena prometu, tudi čuti nebroj simpatičnih opazk za sedanjim gerentskim svetom. Kaj hočemo, je pač tako: Ljubljancem je ponosen na svojo belo Ljubljano. Zato tudi obhajajo ljudi, ki v resnici delajo za to belo Ljubljano.

Ob pol 7., ko je prikorakala mimo »Uniona« po cesti vojaška godba in so se v trenutku vžgale neštete luči, je napravil pogled proti kolodvoru in nazaj proti franciškanski cesti res velemestni utis. Godba je korakala do konca nove ceste in se na povratku ustavila tik Miklošičeve ceste na Tavčarjevi ulici pred justično palačo, kjer je zaigrala več komadov. Na vogalu obeh cest se je zbra, lo poleg občinstva več zastopnikov javnih korporacij, društev in drugih odličnikov ter gerentski svet. Po odhodu godbe skozi mesto se je vršilo v Mestni elektrarni v prisotnosti gg. gerentov, magistratnega ravnatelja dr. Zarnika in povablencev še ogled novo montiranih Dieslovih motorjev, ki bodo dali Ljubljani, pa tudi predmestjem dovolj sile za pošteno razsvetljavo. Dela za napeljavo električnih žic na Vič, v Šiško, Rožno dolino, Moste in drugam so že v teku, tako da bo v prihodnjem mesecu že konec pritožbam o zanemarjanju predmetov v tem pogledu. Gospod inženjer Šonc je prisotnim razkazal vse komplirane naprave mestne elektrarne in posebno novejšo ter so ga navzoči poslušali z velikim zanimanjem.

Ljubljana ima z novo otvoreno Miklošičevo cesto in pomoženo električno silo dve veliki novi pridobitvi, ki bosta v kras in hasek naši Ljubljani. Gospodom pa, ki so požrtvalno na delu za našo Ljubljano, vsa čast in priznanje.

Povodom zaključka prve epole tlakovanja ljubljanskih ulic se je vršila zvečer v restavraciji »Ljubljanski dvor« večerja, ki so se je udeležili poleg gerentov gg. dr. Puca, Turka in Likozarja, med drugimi tudi gg. veliki župan dr. Baltič, gradbeni direktor inž. Krajc, mariborski župan dr. Leskovar, ptujski župan dr. Senčar, magistratni ravnatelj dr. Zarnik, Köchler (Maribor) in dr. Šubic (Celje), načelniki ljubljanskih magistratnih uradov, zastopniki pri mestnih delih zaposlenih tvrdk, carin, inspektor Rupelj in upravnik Trost itd. V napitnicah so govorniki poudarjali velik pomen

izvršenih del za Ljubljano ter izražali svojo zahvalo agilnim gerentom in po-žrtvovalnemu magistratnemu uradništvu, ki so s skupnim delom dosegli tako lepe uspehe.

Polonica Juvanova

Gospa Polonica Juvanova slavi danes zvečer v Golarjevi premijeri 25let-nico svojega gledališkega delovanja.

Gledališka leta se kakor vojna leta po pravici računajo dvojno. Po gledališ-kih v urejenih razmerah! Kdor pa po zna zgodovino slovenskega gledališča zadnjih 25 let, ko smo se za obstoj slo-venke Talije od sezone do sezone bo-rih, čisto uprav obubožno z rokami in nogami, napreči z oholimi Nemci, potem s klerikalnim deželnim odborom, hkratu pa ves čas s finančnimi težkočami ter z nedostajanjem kostimov, dekoracij, repertoarja igralcev in pevcev, ta računa Juvanovo 25letnico lahko po-šteno tudi trikratno. Zato je današnji jubilej resnično proslava premožnega težkega dela, odrekovanja, žrtvovanja in tem lenjšega zmaganja.

Ga. Juvanova je prišla k našemu gle-dališču iz čiste, nesebične ljubezni do dramatične umetnosti. Šele 16 let stara. Borila se je preko vseh kriz z idealno vztrajnostjo, nepopravljivo marljivostjo in vzglednim samozatajevanjem za življenje in za napredek in dramatični umet-nosti. Kot rodoljubna delavka je začela v šoli Rud. Inemanna, nadaljevala svo-je vežbanje pod Adol. Dobrovolcem, pa pod L. Dragutinovičem, H. Nučičem, Ign. Borštnikom, znova pod H. Nučičem in O. Šestom, da se je povzpela do da-našnje svoje velike sposobnosti in vse-stranske uporabnosti. Kot resnobra igralka se je odlikovala vedno z avto-kritično skromnostjo in vzgledno disci-pliniranostjo. V privatnem življenju podletna, se ni sramovala nobenega po-štenega dela ter je bila obenem

mati in žena. V svoji hčerki Vidi si je vzgojila prav dobro naslednico.

Nad 80 velikih in srednjih ulog je kre-irala tekom 25 let; nastopala je vrha tega v mnogih operah in v etah, je gosbovala po Sloveniji na različnej-ših odrih ter povsod ostavljala prijeten spomin na svoj zdravi temperament in resnično globoko čustvo.

Okoli 15 let sva delovala skupaj pri gledališču. Zato ji lahko in legitimirano od srca čestitam k njenim dosedanim uspehom, želeč ji, da slavi na čast naši Taliji čila in sveža še abrahamovino!

Fr. Govekar.

Gledališke plače pred 25 leti

(Povodom današnjega jubileja gospe Juvanove.)

Iz stare blagajniške knjige Dramatič-nega društva, ki je takrat upravljalo naše gledališče, posnemam iz l. 1899 sledeče podatke, ki najbolj jasno govo-ré, s kakšnimi sredstvi se je vzdrževala naša drama in opera, ko je Polonica Ju-panova začela igrati.

Leta 1899, je prejemal ves operni zbor (30 pevk in pevcev) skupaj na mesec okrog 500 goldinarjev. Povprečno je to-rej prejemal član zbora za svoje sode-lovanje pri operah, operetah, snevoigrah in dramah na mesec po 16 gld. 55 kr. Ker pa jih je par dobivalo, ker so bili že izvežbanejši in starejši, po 25 do 30 gld., so začetniki in začetnice preje-mali le po 10 gld. na mesec. Med temi je bila pač tudi današnja jublantka.

Ob 25letnici Juvanove bi morda zani-malo, kakšne gaže so bile l. 1899. Rajni Rud. Inemann, prvi igravec, režiser in učitelj dramatične šole. Je prejemal vse leto po 130 gld. na mesec; operni in sploh za vse predstave delavni kapelnik rajni Hil Benišek za vse leto po 90 gld. na mesec; tenorja Desari in Lebeda po 90, oziroma 110 gld. na mesec v sezoni (poleti nič); primadona Carneri za šest mesecev po 180 gld., Noemi po 75 gld., Pestkovsky po 130 gld., prvi igravec R. Devl po 70 gld., istotoliko Verovšek in Danilova, Danilo 50 gld., Marija Ogrin-čeva 40 gld., F. Orehek 30 gld., Irma Po-lakova kot operetna subretka, operna pevka in igralka skupaj 80 gld. Rekvizi-ter je prejemal po 10 gld., brivec s po-moščnikom vred po 35 gld., plakater po 15 gld., garderobar in krojač v eni ose-bi po 50 gld., vsi pa le v sezoni.

Zanimivo je, kakšni honorarij so se plačevali za prevode: Oton Župančič je prejel za Mozartovega »Don Juana« 20 gld., Jesenko - Doksov za prevod spevoigre »Od stopnje do stopnje« takisto 20 gld. in K. Schweiger za prevod iz poljščine »Klub samcev« tudi 20 gld. itd.

Predstave so prinašale kosmate do-hodke: Cavalleria rusticana 246.02 gld., Pagliacci 238.76 gld., Carostrelec 287.19, 297.01 in 178.08, Prodana nevesta 355.75, 291.37 in 267.15, Dalibor 248.33, 277.92, 270.46 in 226.63, Faust 227.14, Revizor 190.59, Strahovi 190.78, Od stopnje do stopnje 185.57, 309.77 in 255.85, Hamlet 225.16, Netopir 300.47, Večni mornar 254.74, 194.42 in 225.61, Norma 230 in 198 itd. Za vse nove in popravljene operne in druge dekoracije se je potro-šilo skupaj 144.18 gld.

Udruženje slovenskih avtonomnih mest

Na inicijativo predsednika gerentske-ga sveta dr. Dinka Puca se je vršil včeraj v Ljubljani sestanek zastopni-kov avtonomnih slovenskih mest: se-stanka so se udeležili: gosp. dr. Lesko-va r. župan mariborski; župan dr. H. Ra-šovec iz Celja in dr. Senčar, župan ptujski, gerentski svet mesta Ljubljane ter magistratni ravnatelj dr. Zarnik, Köchler in Šubic. Sklenilo se je, da se osnuje v svrhu zastopanja skupnih inter-esov in zlasti varstvo mestnih avtonom-nih pravic »Udruženje slovenskih avtonomnih mest« s sedežem v Ljub-ljani.

Magistratni ravnatelj ljubljanski dr. Zarnik je nato poročal o projektu no-vega občinskega reda, o potrebi domo-vinskega, državlanskega in ubožnega zakona. Gosp. svetnik dr. Fux pa je po-

ročal o različnih in važnih socialno-političnih načrtih, glede katerih pa iz gotovih razlogov še ne moremo izvesti javnosti. Vsa poročila so bila vzeta ad referendum.

Med udeležniki je bila popolna so-glasnost in se je z zadovoljstvom ugo-tovilo, da veže naša avtonomna mesta cela vrsta skupnih interesov in nalog. Za pravilno zastopstvo interesov udru-ženja bo skrbelo tajništvo, ki se osnu-je v Ljubljani.

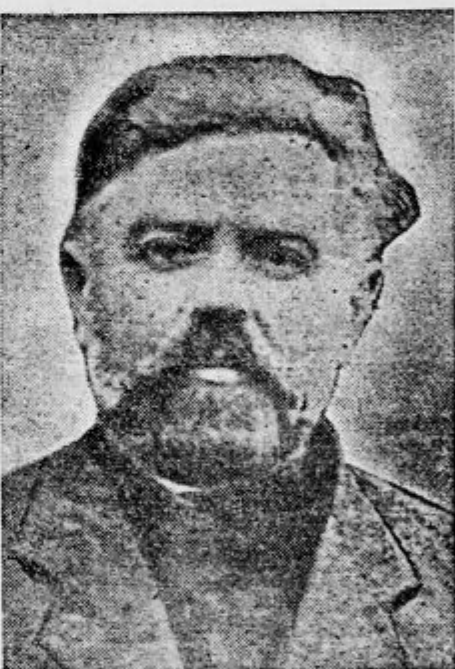
Pri skupnem obedu, ki se je vršil po končani seji v restavraciji »Zvezda«, je predsednik gerentskega sveta dr. Dinko Puc naglašal svoje zadovoljstvo, da je prišlo do osnovanja skupne organizaci-je, ki bo gotovo rodila obilo sadu. Na-dalje je poudarjal važnost tega dne, ko so se prikratk zbrali zastopniki južno-štajerskih mest v Ljubljani, in sicer zas-topniki, ki so izšli iz vrst našega nara-da. Mesta Maribor, Celje, Ptuj niso več stebri nemstva, marveč so krepki centri narodne ideje. Na napitnici se je za-hvalil mariborski župan dr. Leskovar, ki je v lepih besedah izrazil svoje so-glasje z besedami predgovornikovimi ter želel obilo uspeha novo osnovani organizaciji.

Okrožni načelnik Blažič in njegova dva tovariša iz kačškega rodstva

Načelnik Blažič.

Obširno smo poročali o ugrabljenju in zopetni osvoboditvi ohridskega okrož-nega načelnika Blažiča, prote Miloševi-ča in šoferja Joce Deviča. Danes objav-ljamo njihove slike.

Protá Milošević.

Načelnik Blažič je interesantna osebnost. Je po pokolenju Slovenec, njegov oče se je pred kakimi štirimi desetletji preselil v mesto Resan, ki se nahaja sredi med Bitoljem in Ohridom. Doma-la od prevrata dalje že vrši gosp. Bla-žič v eksponiranem Ohridu službo okrož-

Šofer Devič.

nega načelnika, združeno s skrajnimi napori in brigami, ki pa jih je gosp. Bla-žič premagoval z vso upravno sposob-nostjo in vestnostjo ter si s tem učvr-stil ugled kot eden najposobnejših upravnih uradnikov v Južni Srbiji. A kako veliko priljubljenost uživa med tamošnjim prebivalstvom, je pokazalo navdušenje ob njegovem srečnem po-vratku iz kačškega rodstva.

Kakor nam javlja vest, je gosp. Bla-žič imenovan za policijskega ravnatelja (upravnika grada) v Skoplju. Imenova-

Ludwig Ganghofer-jev

roman

(Die Hochzeit von Valeni.)

predvaja od danes dalje

Kino »LJUBLJANSKI DVOR«

pod naslovom

„Sužnje ljubavi“

Predstave ob nedeljah ob pol 11 dop. in ob 3, 5, 6, 8, 9. uri zvečer, ob de-lavnikih ob 4, 6, 8, 9.

nje je poleg priznanja za zasluge sledilo pretežno zato, da se gosp. Blažič po dolgotrajni naporni službi v Ohridu preme-sti v »zaležje«, je pa v zvezi tudi s tem, ker se z novim letom ukinejo okrožna načelnikstva v Južni Srbiji in so veliki župani že prevzeli vse agende.

Pred premestitvijo v Skoplje pa pri-de gosp. Blažič še te dni v Beograd re-ferirat notranjemu ministru in bo ob tej priliki bržčas tudi sprejet od kralja.

Martinova nedelja

Ljubljana, 16. novembra.

Vesela nedelja, Martinova nedelja, pol na vsebine: gosja in račja bedra, klo-base in litri...

Ljudstvo je včeraj kar pozabilo na nevarnosti poplav, na politične zaplet-ljaje in slične zadevščine in se je hotelo, zvesto tradiciji, poveseliti brez žarke zabele. Dež je včeraj Ljubljani prizana-šal, megle se pa tudi ni hotela dvigniti in razpršiti ter se je plazila skoro ves dan nizko pri tleh. Radi megle Ljub-ljancem niso daleč videli, zato so ostali lepo doma v mestu, le majhen del je posetil Posavje, Škofljič, St. Vid in drugo okolico.

Cevlji so še vedno predragi, in bro-diti po blatu predaleč, ne ustvarja pre-velikega užitka, čeprav se človek, po-tem ko pride pod okrilje tega ali onega okoliškega krčmarja, vsaj deloma poto-lazi. Zato so se pa napolnile gostilne v mestu tem temeljiteje in na večer je bilo čuti povsod naravnost ganljivo petje.

Preveč dobre volje rodi včasih tudi neprimerno posledice. Če so duhovi že preveč razburjeni in razdraženi, »rata« včasih tudi preveč. Danes zjutraj je bil pokonci vsa severni del mesta, češ, zo-pet so na Dunajski cesti nekoga ubili. Ženske na trgu so pripovedovale na-ravnost grozotne stvari in so mrliča opisovale do pičice natančno. Slednjič pa se je stvar izkazala kot popolnoma neosnovana. O mrličih na tem delu me-sta sploh ni bilo ne duha ne sluha. Pač na se je vršil res blizu artiljerijske vo-jašnice v noči pretep med komunistič-nimi razgrajalci, ki so prepevali italijan-ske in nemške pesmi ter nekim slučaj-no mimo došliim dijakom. Pri tem je bil res neki klučavničar lahko ranjen z nožem v roko in odpeljan v bolnico.

Druga nesreča se je pripetila v Na-rodnom domu, služkinja pri hišniku, 22letna Nežika Zibert, je pobirala po-poldne v podstrešju perilo. Pri tem pa ji je padel robček na stekleno streho pod streho. Dekle se je v naglici preveč nagnilo, izgubilo ravnotežje in padlo 10 metrov globoko na stopnice, kjer je obležalo močno poškodovano po telesu. Odpeljali so jo v bolnico, vendar so poškodbe tako težke, da je le malo upanja, da ostane pri življenju.

Nova železniška vzpored-nica Maribor-Beograd

Z zgraditvijo transverzalne, 41 ki-lo-metrov dolge železniške proge Varaž-din - Koprivnica, dobi mesto Maribor novo glavno vzporedno progo Maribor-Beograd, ki bo za 75 km krajša in raz-bremenila sedanjo, promet komaj zma-gujočo glavno progo Maribor - Zidani most - Zagreb - Beograd.

Dolžina nove proge bi bila: Maribor-Pragersko - Čakovec - Varaždin 90 km; Varaždin - Koprivnica (šele projektira-na) 41 km; Koprivnica - Klostor - Osijek 185 km; Osijek - Dalj - Bognino - Od-jaci - Novi Sad 119 km; Novi Sad-Beo-grad 83 km, torej skupno 518 km. Seda-nja obratna proga Maribor - Zidani most - Zagreb, Sisak - Sunja - Novska-Brod - Vinkovci - Šid - Ruma - Indija-Bograd je dolga 593 km, torej za 75 kilometrov daljša.

Nova proga bi vezala zelo premožne, rodovite in obilne kraje Ptuiškega polja, Medjimurja, na žito in domači ži-vini bogate kraje Podravine in Volvodine ter igrala v političnem in trgovskem oziru neprecenljivo ulogo. Ves inozem-ski promet Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske bi uporabljal to progo.

Oglejte si velfilmi! — Film, ki je presenetil vso Ljubljano

„Elegantna sodrga“

s samo izbranimi igralci Eugen Klöpfer, Ma-ry Odette, Ralph Artur Roberts, Hanny Weiss, Johannes Riemann, Ilka Grüning, Paul Morgan, Margarete Kupfer, Frieda Ri-chard, Louis Ralph, Hans Brausewetter in Herman Picha. Najboljše filmovano nočno življenje po barih. Morala takozvane ele-gantne sodrga. — Življenje in borba za ob-stanek umetnika. Usoda uboge deklice. Kesali se boste, ako si tega filma ne ogledate.

Predstave vsak dan pop. ob 3, 5, 6, 8, 9. uri, v nedeljah tudi ob pol 11. dopoldne.

Kino »Ideal«.

Norveško ribje olje (Dorsch)

in emulzijo garantirano priso, medi-cinalno priporoča lekarna Bahovec, Ljubljana, (pri čevljarjem mostu).

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Torek, 17.: »Zakletji grad«. Proslava 25letnice ge. Juvanove. Izv. Sreda, 18.: »Za narodov blagor«. C. Četrtek, 19.: Zaprt.

Ljubljanska opera

Torek, 17.: Zaprt. Sreda, 18.: »Hoffmannove pripovedke«. B. Četrtek, 9.: »Vrteke«, »Favnova noč«, »Svatovalec«. E.

Mariborsko gledališče

Torek, 17.: »Zakletji grad«. Premijera. B. Sreda, 18.: »Gorenjski slavček«. C. Četrtek, 19.: »Zakletji grad«. A.

Ljubljanska drama

Za današnje premijero Golarjeve izvršne slovenske drame »Zapeljivka« vlada obče zanimanje. Avtor sam se je kaj srečno vpeljal v našo dram-sko literaturo s svojim lanskim prvencem »Vdova Rošinka«. Letos ji sledi »Zapeljiv-ka«, koje dejanje se vrši na naših tleh in med našim narodom. Današnji večer pa za-služil vso pažnjo našega občinstva tudi zato, ker se s to premiero proslavi 25 letnica

umetniškega delovanja gospe Polonice Ju-panove, ene najodličnejših članic našega dramskega ansambla. Zato smo uverjeni, da bo gledališče do zadnjega kота napolnjeno po našem gledališkem občinstvu.

Otvoritev razstave poljske grafike v Ljubljani

V nedeljo ob enajstih dopoldne se je otv-rila v prostorih Jakopičevega paviljona v Tivoliju razstava poljske moderne grafike. Otvoritev sta se udeležila g. poljski kon-zul ČSR dr. Beneš, profesorji ljubljanske univerze, odbor Nar. galerije, zastopniki državnih, političnih in lokalnih oblasti, umet-niki, novinarji in drugo občinstvo.

Otvoritveni govor je imel konservator g. dr. Fr. Stelč. S primernimi besedami je očrtal razvoj poljske grafične umetnos-ti ter poudaril njene značilne posebnosti. Za prijazno gostoljubnost Nar. galerije v Ljub-ljani se je po dr. Stelčevem govoru zahva-lil g. poljski konzul iz Zagreba, ki je pro-glasil razstavo za otvorilno. G. dr. Stelč je nato razložil občinstvu razstavljene slike, ki obsegajo poleg drugega tudi zanimive prizore iz poljskega narodnega življenja in

motive, ki so nastali na podlagi poljskih na-rodnih pesmi.

Katalog razstave, katero je uredil g. J. Zeman, obsega imenik umetnikov (55) in 268 grafičnih števil.

V povojni poljski upodabljačiji umetno-sti zavzema grafika eno najodličnejših mest in skuša čim jasneje izraziti to, kar ime-nujemo naroden slog; od tod toliko religi-oznih motivov. Obisk te izredno bogate razstave priporočamo vsakomur, ki hoče oploditi svoje duševno življenje s tvorbami izrazite kulture in globoke umetniške pro-bude.

Iz beogradskega Nar. gledališča. V to-rek zvečer bodo imeli v Beogradu premijero Shakespeareove žalozgre »Julij Cezar«, katero bodo igrali v režiji g. Isailovića z g. Gavrilovičem v naslovni vlogi. Kalpurnijo bo igrala ga Markovac, Porcijio ga Tabor-ska, Marka Antonija g. D. Mitutinović, Bru-ta g. Radenković, Kasija g. D. Gošić, Casa g. N. Gošić, Oktavija g. V. Jovanović itd.

Zikov kvartet v Ljubljani. V ponedeljek dne 23. t. m. prirede Zikovci komorni kon-cert v Ljubljani v Unionski dvorani. Na sporedu imajo 3 godalne kvartete, ki se pri-vikrat izvajajo na koncertu v Ljubljani. Po-drobnosti sporeda priobčimo, vstopnice pa so v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Gospodarstvo

Cene na debelo v oktobru t.l.

Cene nadalje nazadovale.

Beograjski «Privredni Pregled» je objavil indeks cen v veletrgovini za mesec oktober t. l. Posamezne skupine prikazuje naslednje številke (v oklepajih za september t. l.): I. poljski pridelek 1340 (1469), II. žirina in žirinski proizvodi 1846 (1888), III. sadje in sadni pridelek 1250 (1288), IV. gradbeni material 1745 (1766), V. kolonialno blago 1378 (1403), VI. industrijski proizvodi 1892 (1915); totalni indeks 1572 (1621).

Totalni indeks cen je torej proti septembru padel za 49 točk, odnosno skoro za 3 odstotke. Največji padec je zabeležila skupina poljskih pridevkov (za 120 točk ali nekaj nad 8,5 odstotka). Znižanje so se cene žit, turščici in moki. Pri skupini žirine in žirinskih proizvodov ni bilo velikih izprememb razen pri cenah perutinskih, ki so oslabele. V skupini sadja in sadnih predelkov so se podražile suhe češnje, vendar je znatno padla cena žganih, tako da je v tej skupini padlo totalno število za tri odstotke. Skupina gradbenega materiala je nazadovala za 1,5 odstotka, skupina kolonialnega blaga skoro za 2 odstotka, a skupina industrijskih proizvodov za 1,5 odstotka.

Padec cen, kolikor ga je zabeležiti pri posameznih skupinah, prihaja (izvzemši prve tri skupine) od znižanja železniške tarife in pa tudi od trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki pa je le neznatno vplivala.

Tekom meseca oktobra je bil dinar stabilen. Izvoz žita je bil nadalje slab. Uvoz normala. Posli v trgovini na debelo slabi.

Projekt zakona o izkoriščanju vodnih sil

Prezreti ni, da zakonski osnutek spreminja dosedanje pristojnosti za dajanje vodnih koncesij le za vodo vodna podjetja in da je vzel na piko posebno hidroelektrična podjetja, ker podjetja kategorizira le po številu kilovatov, ne pa po konjskih sil (100 kilovatov okroglo 75 konjskih sil) ter istotako predpisuje letno administrativno takso od kilovata in predvideva posebno takso od proizvedenih kilovatnih ur. Imamo pa vendar tudi druge vodne naprave, ki ne izkoriščajo vodne sile, a jih je obravnavati po vodnem zakonu (obrambne, namakalne i. dr. naprave). Kaj je to pristojnost v vseh teh primerih? Očitno ostane glede tega vse pri starem! Kaj pa v onih primerih, ko gre za napravo, ki služi različnim smotom (obrambi vode in izkoriščanju vodne sile)? Kaj v primerih konkurence vodomoinih in pa drugih n. pr. namakalnih projektov? Kaj v primeru vodnih sporov med že obstoječimi napravami, ali med le-te in novimi napravami različnih kategorij? Ako ostane pri nameravanem osnutku, tedaj nastanejo v tej itak težavi stvari in prav tako kaotične razmere. Kje bi bila pravna sigurnost?

Ne preostaja torej drugega, da vztrajamo na dosedanje pristojnosti v vodenjavi zadevah in da ohranimo administrativni postopek po dosedanjih zakonih. Ako ne moremo tega doseči, bi pa morali, da se akt dejanske podelitve koncesije za vodomoino napravo izloči od administrativne odločbe. Slično, kakor je po dosedanjih zakonih predpisana odločba v slučajih vzdržanih zasebnih ugovorov, ki jih je zavrniti na civilnopravno pot, bi se glasila administrativna instancna odločba n. pr. tako, da se projektirana vodomoina naprava pod pogoji odločbe izreka iz stališča javnih in zasebnih interesov za dopustno. Po izčrpanju administrativnega postopka bi se spisi službeno predložili pristojnim mestom v izposlovanje podelitvenega akta. Stvarna pristojnost naj bi ostala, kakor je predpisana v dosedanjih, v tem pogledu nikdar grajanih zakonih. S tem bi bilo zagotovljeno za podjetnika cenejši in hitrejši uradovanje. Kajti srezki poglavariji imajo sedaj evidenco vseh obstoječih vodnih naprav (vodna knjiga s pripomočki), registraturo vseh vodopravnih spisov sreza in po predpisi je vodopravno obravnavo združiti, če le mogoče, z obravnavo iz stavbnega in obrtnega stališča. Ako pa tega nikakor ni doseči, tedaj naj se v zakonu ali vsaj v napovednem pravilniku, ki ga izda minister poljoprivrede i voda (čl. 13), izreče za dopustno, da se obravnava izvrše potom delegacije srezkih poglavarjev.

Ako se nameravane kategorizacije vodomoinih podjetij nikakor ne da ovreči, tedaj je pa vsaj zagotoviti prednost pred spekulativnimi zasebnimi podjetji komunalnim in zadržnim vodomoinim podjetjem s tem, da se jim da prednost v kategorizaciji in pa v daljši koncesijski dobi. Izenačenje obče-koristnih komunalnih in zadržnih vodomoinih naprav glede koncesijske dobe s spekulativnimi zasebnimi podjetji iste vrste je neumestno in dokazuje, da se ne upošteva in ne razumeva važnosti in gospodarske prioritete komunalnih in zadržnih naprav. — Odločeno se je upreti elastični določbi čl. 6., odstavek 2., glasom katere se zamorejo koncesije za vodomoina podjetja 3. kategorije vsak čas preklicati, ako to javni interes zahteva. Tudi ta podjetja morajo uživati pravno sigurnost in neko stalnost s tem, da se jim da časovno primerno omejena koncesija. Istotako morajo i ta podjetja imeti pravico do prisilne osno-

ve služnosti na tujih zemljiščih, odnosno do eksproprijacije v dosedanjem obsegu (relativna korist, neobhodna potreba, služnost, odnosno eksproprijacija za izvršitev projekta). Preko tega pa je, vsaj v dosedanjih mejah (glej § 29. kranj. in § 43. štaj. vodn. zak.), varovati najdalekosežnejše prisilne pravice podjetjem, ki se jih podvzame v javnem (tudi važnem narodnogospodarskem) interesu. Tudi važno zakonito določilo, ki bi ga bilo le še proširiti, se je v osnutku prezrlo.

O popolni nesprejemljivosti nekaterih določil novega člena 9. zakonskega osnutka so strokovno razpravljali, kolikor mi znano, zakonodajni odseki Udruženja jugoslov. inženjerjev in arhitektov sekcija Zagreb in Ljubljana ter so predložili odločilne proteste merodajnim mestom. Opozoriam nadalje na izčrpan članek v zagrebškem dnevniku «Obzor» z dne 3. t. m. iz pera inž. A. Viskovića in na poročilo v zagrebškem dnevniku «Jutarnji list» z dne 6. t. m. V zvezi s projektirano hidroelektrično centralo mestne občine Zagreb sta prinesla strokovne članke o zakonskem osnutku «Zagreber Tagblatt» z dne 3. in zagrebške «Novosti» z dne 4. t. m.

Glede maksimalne koncesijske dobe 75 let (čl. 9. list) sem že gori razpravljaj. Omembe vredno je, da je pa glasovno člena 126 finančnega zakona za leto 1924-1925. (glej «Uradni list» 140-43 iz leta 1924.) — torej potem, ko je že bil izdelan prvotni projekt zakona o dajanju koncesij za izkoriščanje vodnih sil — zadobila Električna družba v Fali podaljšanje v prvotni listini iz leta 1913. na 60 let omejene vodomoinne koncesije za nadaljnjih 30 let, torej na skupaj 90 let. Kako to? Inozemsko zasebno podjetje naj uživa torej izjemo in dragoceno prednost pred vsakim drugim še tako obče-koristnim domačim in celo komunalnim podjetjem?!

(Konec sledi.)

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Pšenica: baška, 8 vagonov 235 — 237 50; baška, 2 vagona 238. Oves: baški, 1 vagon 160; baški, 5 vagonov 100. Turščica: baška, 5 vagonov 112 50; baška, 10 vagonov 115; baška, sušena, 5 vagonov 136; baška, 5 vagonov 120; baška, sušena, 3 vagoni 182; baška, 5 vagonov, sušena, Indija, 100 50 — 105; sremska, 20 vagonov 120; sremska, sušena, 5 vagonov 136; bamatska, pariteta Begej, 10 vagonov 130. Tendence nespremenjena.

— Zagrebški obrtniki in Državna hipotekarna banka. Obrtniki in mali trgovci iz Zagreba so poslali ministrskemu predsedniku petico, v kateri se pričujejo nad davčnimi preobremenitvami. Davčna sila državljanov zlasti med Savo in Dravo je tako silno oslabiljena, da ni danes gotovo nobenega prebivalca, ki bi mogel svoji davčni dolžnosti zadostiti v polni meri. Razlog temu je po mnenju zagrebških obrtnikov in malih trgovcev v dejstvu, da se je javni in podobni denar (pupilarne vloge itd.) izročil privatnim bankam, ki ga dajejo po ogromnih obrestih gospodarskim krogom. Kot izhod iz teh prilik predlaga omenjena petica, naj bi se v Zagrebu ustanovila za vse omeje Slovenije, Hrvatske in Slavonije podružnica Državne hipotekarne banke, ki bi ves ta javni denar zbrala ter dajala posojila potrebnim gospodarskim krogom za rešitev gospodarskega življenja, tako da ne bi zasebni bančni zavodi spekulirali s njim in izčrpavali narodnega gospodarstva. K temu pripominjamo, da slovenski krogi zahtevajo lastno podružnico.

— Izterjevanje davkov. «Trgovski list» piše: Izterjevanje davčnih zaostankov je posebno ostro v Ljubljani. Finančna prokuratura ima v rokah nebroj osekav. Delavcem in nameščencem rubi plače do višine, ki celo samcem, še bolj pa družinskim očetom, jemlje možnost preživljanja, ostalim davkoplačevalcem, ki imajo kakšno nepremičnino, pa se intabulira na posestvo, obrtnikom nadalje otežuje na vrat prisilno upravo. Radovedni smo, povprašuje «Trgovski list», ali se to ostro izterjevanje vrši z vednostjo in privoljenjem finančne delegacije, ali pa nosi krivdo samo davčni urad. Vsekakor moramo ugotoviti, da tako rigorozno izterjevanje zaostankov posebno od strani gospodarsko šibkejših slojev ni v skladu z gotovimi kavgelami v okrožnici, ki odreja poostreno izterjevanje.

— Nove trgovinske pogodbe naše kraljevine. V ministrstvu za trgovino in industrijo se je sklenilo, da se v najkrajšem času pristopi k pogajanjem za sklenitev novih trgovinskih pogodb z Anglijo in Francijo, ker obstoječi pogodbi z omenjenima dvema državama ne zadostujeta več današnjim potrebam. Zaradi tega je ministrstvo pozvalo vse zbornice v državi, da začnejo zbirati material, ki se bo rabil pri pogajanjih. Po zbranim materialu se bo vršila posebna interministerijska konferenca, na kateri se bo razpravljalo o tem, kakšno stališče naj zavzame naša država ob prikriti pogajanj z omenjenima državama.

— Konferenca o rečem prometu. Svei Zveze narodov se sklicaj za dan 20. t. m. v Parizu mednarodno konferenco o rečem prometu, katere se bo udeleževala tudi sovjetska Rusija. Na konferenci bo zastopano veliko število evropskih držav, med njimi tudi Jugoslavija.

— Položaj na tržišču strovin. V Zagrebu so cene strovin kožam zelo zvrste, dasi je industrija usnja, ki se je že prišlo oskrbeli z inozemskimi strovinami rezervi-

rana v nakupovanju žonskega blaga. Cene so bile v zadnjem času naslednje: dobro sortirane goveje kože do 30 kg 15,75, preko 30 kg 17,80, telečje kože 23,75 Dm za kg. Trgovina s kožami drobne ne prikazuje posebnih sprememb; cene: lagnječe kože 40 — 43, kozje 44 — 45, jarcle okrog 40 do 42 Dm za komad, ovčje 35 — 38 Dm za kg.

— Promet vojne škode. Po podatkih finančnega ministrstva so v posameznih pokrajinah v obtočno naslednje množice obveznic Vojne škode (v milijonih Dm nominalne): v Beogradu 1279; v notranjosti Srbije in Črne gore 1378; v Hrvatski 80; v Bosni in Hercegovini 16; v Vojvodini 13; v Dalmaciji 18; v Sloveniji 13; neizplačano v notranjosti Srbije 489. Skupno 3896.

— Novi denarni ovitki za vrednostna pisma. Finančno ministrstvo je izdalo nove (privatne) denarne ovitke za vrednostna pisma v dveh velikostih, večje v razsežnosti 15 X 25 cm in manjše v razsežnosti 12,5 X 17 cm. Večji ovitki so po 75, manjši pa po 50 par. Pošte bodo pričele prodajati te ovitke šele, ko bodo stari popolnoma razprodani.

— Za direktni izvoz v Anglijo. Iz Beograda poročajo: prometno ministrstvo je sklenilo pred kratkim z neko angleško družbo pogodbo, po kateri omenjena družba stavi naši državi na razpolago 20 vagonov za direktni izvoz v Anglijo. Ti vagoni, ki imajo osi, da se lahko izmenjajo, se bodo preko kanala la Manche odpravljali v posebni ladja, naker se bodo na angleškem ozemlju osi izmenjale, ker imajo angleške železnice širše tire kakor železnice na kontinentu. Tako se bo preprečevalo prekladanje in bo mogoče prispeti izvozno blago direktno v namembni kraj.

Borze

16. novembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupščiki zaključki.) Vrednote: Investicijsko 76-0 Vojna škoda 0-310, zastavni Kranjske 20-22, komunalne Kranjske 20-22, Celjska posojilnica 200-202 (202), Ljubljanska kreditna 210-0, Merkantila 100-104, Prastedična 0-955, Kreditni zavod 175-185, Strojne 120-0, Vevče 120-126, Stavbna družba 100-110, Šešir 145-148. — Blago: le: bukovke late 32-27 mm, 3 m, 3,20, 3,30, paralelno obrobene z živim robom, brez grč, vag. nakladalna post., 3 vagoni 700-700 (700); remeljni 70-70, 80-80 monte, 4 m, fco vagon meja 0-570; jelove deske, 30 mm III, 4 m od 16 cm naprej, fco vagon nakl. post. 400-0; poljski pridelek: pšenica: baška, gar. 77 težka fco nakl. postaja 2 vagona 240-240, (240) baška, gar. 78 težka, fco nakladalna postaja 2 vagona 245-245, (245), 76-77 težka, fco nakl. post. 1 vagon 242-242, (242); turščica: stara, suha, par Novi Sad, 1 vagon 145-145 (145), stara, par. Ljubljana 1 vagon 195-195 (195), umetno sušena, par. Ljubljana 0-144, umetno sušena, par. slav. post. 1 vagon 145-145 (145), umetno sušena, par. slov. post. 2 vagona 175-175 (175), nova, kval. gar. par. Novi Sad, 1 vagon 110-110 (110), umetno sušena, fco nakl. post. Topole, kval. gar. 0-142 50; otrobi, debeli, pšenčni, par. Novi Sad (nove jute vreče) 0-145; oves: baški, fco nakl. post. 1 vagon 170-170 (170), sremski, fco nakl. post. 0-170, bosanski, fco Postojna, tranz. 3 vagoni 215-215 (215); ajda domača, par. Ljubljana 0-280; proso domače, fco nakl. post. 0-115; fižol: beli, ban., eg. vr., b-n, par. Postojna 0-275, rjav, ban., v eg. vr., b-n par. Postojna 0-260.

ZAGREB. Položaj na tržišču bančnih vrednot nespremenjen. Tečaj, kolikor je prišlo do zaključka, so obdržali svojo višino od petka. Le Eskomptna je malo poskočila. Zanimanje za industrijske papirje je bilo ni minimalno. V Vojni škodi je prišlo v promptnem blagu do enega zaključka. Iskalo se je promptno blago po 313, a blago i: bilo po 314, na kateri višini je bil tudi zaključek. Za december se je začela trgovati po 319, a ji je tekom sestanka oslabil tečaj na 316. Investicijsko se je začelo trgovati na višini 77 ter je proti koncu padlo na 76. Agrarne so se ponujale po 48. — Dinar je v Curlihu nespremenjen. Na zagrebškem deviznem tržišču zaradi tega ni bilo posebnih sprememb. Le deviza na Italijo je po svoji moči okrepitvi v petek, danes ponovno oslabila. Blaga dovolj. Narodna banka ni nastopala. Skupni promer okrog 9,2 miliona dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 791,25-801,25, Berlin 1338,6-1348,6, Bruselj 257-261, Budimpešta (zaključek 0,0795) Italija izplačilo 226,33-228,73, ček 226,3-228,7, London izplačilo 272,97-274,97, New York ček 56,14 in pol — 56,74, Pariz 226-230, Praga 166,57-168,57, Svica 1085-1093 ček 0-1089; efekti: bančni: Eskomptna 122,50-124, Kreditna Zagreb 135-137, Hip. 64,50-65,25, Jugo 109-110, Ljubljanska kreditna 210-0, Obrtna 80-85, Prastedična 950-955, Slavenska 49-50, Srpska 144-146, Narodna 4200-0; industrijski: Eksploatacija 42-45, Isis 62-63, Nihag 30-40, Slavonija 43-44, Trbovlje 325-340, Union 400-410, Vevče 120-125; državni investicijski 75-77, agrarne 45-48, Vojna škoda, promptna 313-314, za november 314-314,5, za december 316-317.

BEOGRAD. Devize: Amsterdam 2270-2275, Atene 72-78, Dunaj 795-795,5, Berlin 1343-1345, Bruselj 257-257,5, Budimpešta 0,0791-0,0793, Bukarešta 26-26,4, Italija 227-227,5, London 273,75-273,85, New York 56,43-56,44, Pariz 226,5-227,5, Praga 167,45-167,55, Svica 1088,5-1089.

CURIH. Beograd 9,20, Berlin 123,45, New York 51,87, London 25,145, Pariz 20,80, Milan 20,85, Praga 15,375, Budimpešta 0,00727, Bukarešta 2,40, Sofija 3,75, Varšava 81, Dunaj 73,075.

TRST: efekti: obligacije Julijske Kraljevine 68,75, Zivnostenska 280, Lloyd 1060, Oceanija 166, Dalmacija cement 659, Spik co-

ment 481, Krika 358; devize: Beograd 43,80 — 44,10, Dunaj 348 — 358, Praga 73,40 do 74,10, London 120,40 — 120,70, Curih 477 — 480, New York 24,65 — 24,85; valute: dinarji 43,25 — 44, 20 zlatih frankov 94 — 98.

DUNAJ. Beograd 12,55 — 12,59, Berlin 168,70 — 169,20, Budimpešta 99,23 — 99,53, Bukarešta 3,2575 — 3,2775, London 34,356 do 34,455, Milan 28,44 — 28,56, New York 708,65 — 711,15, Pariz 28,44 — 28,60, Praga 20,99 — 21,07, Varšava 104 — 104,50, Curih 136,57 — 137,07, Sofija 5,13 — 5,17; dinarji 12,51 — 12,57.

PRAGA. Beograd 60,025, Berlin 804,75, Curih 651,25, Milan 136,125.

BERLIN. Beograd 7,43, New York 4,195, Pariz 16,86, Praga 12,422, Curih 80,85, Milan 16,89.

LONDON (Opoldne) Beograd 273, New York 484,68, Italija 120,50, Dunaj 34,4, Svica 25,15.

NEWYORK. (zaključno 14. t. m.) Beograd 1,77 in pol, London 4,84 in tri četrtinke, Italija 4,04, Dunaj 14, Svica 19,28.

Sport

Mladinska hazenska tekma

Ilirija : Atena 2 : 2 (1 : 1)

Podaljšek 2 X 10 min 0 : 0.

Nedeljska mladinska tekma, ki se je odigrala ob precejšnjem zanimanju ljubljanskega občinstva in ki je imela predvsem namen propagirati ta lepi zdravi ženski sport med našo mladino, tega svojega namena niti zdaleka ni dosegla. Igra je bila vse prej kakor propagandna. Vzrok temu je bil predvsem izredno slab teren in pa sodnik, ki je bil dobesedno nemogoč. O igri sami se sploh ne more govoriti, ker ni mogla nobena od nastopivših družin, radi popolnoma razmočenega terena, razviti igre in pokazati svojih zmoglosti. Kljub temu pa smo opazili nekaj novih moči, ki so pokazale, da postanejo v kratkem izvrstne hazenašice, katere se bo mogoče z uspehom uporabljati v prvih družinah. Predvsem je tu treba omeniti Olgo Špornovo (Ilirija), ki je bila najboljša igralka na polju. Odlikuje se z neverjetno požrtovalnostjo, brzim startom in izredno sigurnim lovenjem žoge. Manjka ji samo še rutina, zato bi svetovali klubu, da ji da čim več prilike pogosto tekovati, ker si bo na ta način vzgojil dragoceno moč in si s tem znatno ojačil svojo prvo družino. Dobri sta bili tudi Doberletova in Iva Šaplova (obe Atena), slednja igra preostro, kar pa bi se dalo sedaj v početku z lahkoto odpraviti. Olga Černetova (Atena) v голу ni imela težkega posla, pokažala pa je, da je še vedno vpoštevana vred na vratarica. Njena nasprotnica v голу Ilirije ni vratarica, kar je s svojo igro popolnoma potrdila, sicer pa ni imela mnogo dela. Petanova v napadu Ilirije jako slaba, potreboval bi vsekakor daljšega odmoru.

Sodnik gospod Pahor svoji nalogi ni bil kos. Velik del krivde, da igra ni nudila absolutno nobenega sportnega užitka, nosi on. Dopusčal je na obeh straneh tako groba kršenja pravil, da smo od prave hazene le prav malo videli. Iz teh njegovih pogrešk rezultatov tudi prvi gol za Ateno. Podsavezu bi svetovali, da določa za tako važne tekme odlične sodnike, ki imajo za seboj še daljšo prakso sojenja.

Upamo, da podsavez te tekme ne bo priznal, ker to nikakor ni bil izraz moči obeh družin, temveč da jo pusti odigrati ponovno in sicer na terenu, ki bo omogočil regularen potek igre. S tem bo podsavez sigurno dosegel lepi namen, ki ga je imel z razpisom teh tekem.

Prvenstveni tekmi v Sloveniji

Jadran : Slovan 7 : 1 (5 : 1).

Nedeljska tekma med Jadranom in Slovanom je bila tipična borba za točke. Igralo se je obojestransko zelo ostro in nefair. Slovan je skušal tehnično in taktično premagati Jadran izenačiti z uporabo fizičnih sil, kar mu je v neki meri uspelo. Sodnik g. Vodišek je zato izključil tri njegove igralce, četrti je šel sam. Postal je žrtve brezobzirne igre. Ukrep sodnika so bili popolnoma na mestu, kajti v nasprotnem slučaju bi se tekma pretvorila v farso.

Zmaga Jadrana je bila popolnoma zaslužena, bil je za cel razred boljši od svojega nasprotnika. Da ni njegov v prvem polčasu dobro disponirani forward v drugem halfu timu odrekel, bi Jadran v nedeljo brezdvomno dosegel dvočlenski rezultat. Seveda je bil temu kriv popolnoma razmešan teren, mnogo pa je tudi pripomogla dobra taktika Slovana, ki je «ostanek» svojega moštva v čimoma potegnil v zaledje. Ves trud Jadranovega napada je ostal skoraj brezuspešen kljub temu, da so žrnobeli skoraj plesali v kazenskem prostoru Slovana, ki je napravil samo par sporadičnih predorov. Sijajen je bil njegov vratar, omeniti pa je tudi koristno razdiralno delo obrambe, predvsem pa Kernea, ki se je istotako potegnil v defenzivo. Ostalo moštvo je bilo šibko, igralo je brez volje, raztrgano in nesmiselno. Jadran je prezentiral v prvem polčasu efektno igro in je z lahkoto dosegel score 5 : 1. Ugajala

je zlasti igra tria, kjer je bil novaren Martinak. V drugem polčasu sicer ni popustil, ni pa ubral prave taktike. Krilska vrsta Jadrana je boljša od tekme do tekme, obramba pa je imela več slabih momentov. Edini gol za Slovana bi se dal parirati. G. Vodišek je bil na mestu. Publike okoli 100.

Rapid : Ptuj 8 : 2.

Zadnja prvenstvena tekma v tej sezoni, katero je Rapid odločil v svojo korist. S tem je prvenstveno tekmovanje za jesensko sezono zaključeno. Stanje prvenstva je naslednje: 1. Rapid (10 točk), 2. Maribor (7), 3. Merkur (6), 4. Ptuj (5), 5. Mura (2), 6. Svoboda (0).

Poraz Špancev v Pragi

Praga, 16. novembra. V soboto in nedeljo je gostoval v Pragi eden najmočnejših španskih klubov F. C. Espanol iz Barcelone, čigar vratar je slovit Zamorra. Oba dneva so bili Španci poraženi. Prvi dan so igrali proti Slaviji, ki je zmagala s 4 : 2 (2 : 0), drugi dan pa proti Sparti, ki jih je odpravila celo s 4 : 0 (2 : 0).

Proti Slaviji so Španci igrali zelo ambiciozno ter so pokazali mnogo tehničnega znanja. Zamorra v голу je igral odlično. Držal je celo dve enajstmetrovki. V peti minuti je zabil Šoltys prvi gol za Slavijo, kateremu je v 19. min. sledil drugi gol. V 5. min. drugega polčasa doseže desna zveza Špancev Oramaa prvi uspeh za goste. V 8. min. zabije Silny tretji gol za Slavijo. V 27. min. sledi po srednjem krilu Zapala drugi gol za Špance. V 30. minuti pa si Španci sami zabijejo gol ter s tem postavijo končni rezultat na 4 : 2.

Včeraj so Španci proti Sparti igrali slabše kot v soboto. Tudi Zamorra ni mogel rešiti svojega kluba pred porazom. Sparta je igrala odlično. Dočim je imel Zamorra polne roke dela, je bil vratar Sparte Hochmann skoraj vedno nezaposlen. Odlično se je borila znana krilska vrsta Sparte Kolencaty, Kada, Perner. Tudi napad pod vodstvom Schaffera je bil dober. Za Sparto so scoretali Schaffer (2), Dvořák in Hajny.

Druge nedeljske tekme

ZAGREB: Vse tekme so bile radi slabega vremena odlovene.

BEOGRAD: Za nedeljo določena prvenstvena tekma med Jugoslavijo in BSK je bila odlogena, ker so se igrali Jugoslavije, ki so igrali v državni reprezentanci, vrnilo šele tik pred napovedano tekmo. Izidi drugih nedeljskih tekem so: BSK rez. : Jugoslavija rez. 1 : 0, Slavija : Grafičar 6 : 0, Olimpija : BUSK, 6 : 1.

GRADEC: Sturm : SK. Kapfenberg 4 : 1 (1 : 0). Sturm je s to tekmo postal prvi Štajerske.

DUNAJ: Nedeljske tekme so prinesle dve presenečenji, in sicer visoko zmago Amateurjev nad Rapidom s 5 : 1 (1 : 0) in lepo zmago Slovana nad Vienno s 6 : 2 (0 : 0). Rapid, v čigar moštvo niso igrali Brandstetter, Kuthan in Bauer, je kljub porazu igral zelo dobro ter izid ne odgovarja razmerju sil. Ostali izidi: WAC. : Admira 3 : 1, Hakoah : Hertha 1 : 1 (1 : 0), Wacker : Floridsdorf 2 : 1 (1 : 1), Simmering : Rudolphshügel 3 : 3 (1 : 1).

BRNO: Zidenice : Brüner SK, 9 : 0.

TOPLICE: DFC. : Teplitzer FC, 11 : 2 (5 : 1).

BRATISLAVA: S. C. Bratislava : Ligeti 5 : 1.

Razpis jesenskega cross-countrya. — LLAP. razpisuje za 22. t. m. jesenski cross-country. Start dopoldne ob pol 11. na igrišču Ilirije, cilj istotam. Dolžina proge približno 4000 m. Proga bo markirana. Prijavnina za moštvo (4 tekače) 30 Din. Prijave s prijavnino je pošiljati na naslov: Baltesar Ivo, direktor drž. žel. odd. III/3, Ljubljana, do dne 21. t. m. ob 12. Tekmovati mo rejo le verificirani atleti, člani klubov LLAP. Tekmuje se po pravilih IJLAS-a.

LLAP. Seja upravnega odbora se vrši v sredo, dne 18. XI. ob 20. uri v kavarni Emona. — Predsedujoči.

Pet članski pripraviljalni odbor za sprejem češke reprezentance ima svojo zaključno sejo v sredo, dne 18. XI. ob 19.50 uri v kavarni Emona. — Predsednik.

Stanje subotškega nogometnega prvenstva je sedaj sledeče: 1. Bačka (14 točk), 2. SAND (10), 3. Sub. Sport (10), 4. Sombor, Sport (9), 5. SMTG (9), 6. VSC. (8), 7. Žak (7), 8. Somb. Amateuri (4), 9. Kulski S. C. 1 točka.

Češkoslovaški nogometaši v Parizu.

Včeraj, v petek, je komb. moštvo Slavija-Sparta porazilo komb. moštvo Red Star-F. C. Cetto s 3 : 0.

Nogometno prvenstvo Srednje Evrope. Na predlog praške Sparte so štirje najjači praški klubi Sparta, Slavija, Viktorija Žilkov in DFC. na skupni seji razpravljali o tem, da bi povabili vodilne klube Avstrije in Madžarske, da bi se udeležili tekem za prvenstvo Srednje Evrope. Od dunajskih klubov bi prišli v pošteb Amateuri, Hakoah, Vienna in Rapid, od budimpeštanskih pa MTK., FTC, Ujpesti in Vasas. Praški klubi so izračunali, da bi se krili vsi stroški, ako bi vsako tek tekom posetilo vsaj 20.000 gledalcev. Imenovani klubi bodo sedaj stopili v stik z avstrijskimi in madžarskim nogometnim savezom.

Vremensko poročilo

Vode povsod padajo

Nova poročila in nove podrobnosti o pustošenjih, nesrečah in škodah.

Položaj v vseh pokrajinah, katere so prizadete vsled povodnj, se je znatno izboljšal. V Sloveniji in tudi na Hrvaškem je v soboto zvečer sicer zopet močno deževalo, tako, da je Sava zopet nekoliko narasla, vendar močno deževje tekom noči položaja ni moglo poslabšati. Ker so pritoki Save v Sloveniji močno padli, se je stanje izboljšalo tudi na Hrvaškem, kjer je padla Sava v nedeljo že nad 1 meter. Položaj se je torej, še predno je dosegel obseg katastrofe iz leta 1923., nenadoma izboljšal. Padanje Save se stalno nadaljuje. Tako vsaj pravijo vesti iz Litije, Brežic in Podsedca. Edino skrb tvori še vedno oblačno nebo, ki grozi z novimi nalivi.

Ravno, ko se je zdelo, da voda ne bo več narasčala, pa je prišlo v noči od petka na soboto v Dugem Selu pri Zagrebu do strahovite katastrofe. Prišla je namreč povodenj, kakršne niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Okoli 6. zvečer je dosegla Sava 9,3 m nad normalo in je pretrkala nasip pri Rugvici. Silne količine vode so razbile nasip v dolžini 80 m in s strašno naglico drvele proti vasi. Nesreča je bila tem večja, ker se hiše nahajajo tik ob nasipu. Kmetje so se baš takrat vračali domov. Strahovita struja je zagrabil prvi dve hiši in jih kratkoma odnesla s seboj. Ena je izginila sploh brez sledu, drugo pa so našli 400 m daleč od nasipa porušeno. S prvo hišo so odnesli valovi tudi štiri njene stanovalce. Vsi poskusi, da bi jih rešili, so bili brez uspeha, ker radi poplavljenega ozemlja ni bilo mogoče naprej. V Rugvicih je bilo razen imenovanih dveh hiš poškodovanih še več drugih, posebno gospodarskih poslopj in hlevov. Divji valovi so odnesli s seboj tudi živino in živilske zaloge.

Pri vasi Bukovje je bila katastrofa še večja. Tamkaj je voda predrila nasip na štirih krajih. Kmetje so se nahajali v kritnem času na nasipu samem, kjer so nasipavali zemljo, da tako povišajo nasip in zavarujejo vas pred poplavo. Ko so mislili, da bo njihov nadčloveški trud ravno ovržen z uspehom, pa so vodne mase nenadoma podrele nasipe. S paničnim begom so se kmetje rešili na podstrešja in strehe svojih hiš. Nekateri so pobegnili tudi na drevesa. V nedeljo zjutraj so našli na neki češplji dve ženski, napol mrtvi od strahu in mraza, ker sta bili vso noč med najhujšimi nalivi na drevesu. Vse hiše — sedem po številu — ki so se nahajale ob nasipu, so postale plen Save. Vsa rodbina Tomek, obstoječa iz petih oseb, je utonila. Proti se tamkaj še vedno vrši samo s čolni in je došla na pomoč večja potonska četa.

Strašno višino je dosegla Sava tudi pri Jasenovcu, kjer je imela 8,30 m nad normalo. Vasi Gradina, Uštica in Mlake so popolnoma pod vodo, niive in travniki uničeni. Iz Siska je odšel v Jasenovac oddelek vojske s parnikom in čolni za reševanje ljudi. Tako visoke vode tamkaj že ni bilo nad 100 let.

Tragični prizori so se dogajali v soboto tudi v Bosanskem Novem. Una in Sava sta poplavlili vso okolico in dosegli 6 m nad normalo. Položaj se je še poslabšal, ker se je nad vasio Klinč utrnil oblak. Voda je vnovič od sobote na nedeljo predrila nasip in Bosanski Novi popolnoma poplavlila. Po nekaterih ulicah je stala 2 m visoko, uničila pritična stanovanja in napravila po kletih strahovita opustošenja. Ljudskih žrtev k sreči ni bilo, ker so ljudje nevarnost še pravočasno zapazili. Zato pa so po ulicah plavale mase pohištva, gospodarskih potrebščin, hlevov itd. Ljudje so se rešili na strehe in drevesa. Telefonska centrala je bila demontirana. Železniška proga Bosanski Novi - Bihać je bila na več krajih prekinjena.

V Hercegovini je bila reka Neretva polna hlevov, izruvanega drevja in drugega lesa. Siromakejši ljudje so porabili to priliko, da se oskrbe s lesom. Petru Momčiloviću, ki je v predelu Prenj planine vlekel hleve iz narasle reke, je pri delu spodrsnilo in je padel v vodo. Seljaki, med katerimi je bil tudi njegov oče, mu niso mogli pomagati in so s strahom gledali, kako se je potopil pred njihovimi očmi. Med neurjem je treščilo v hišo kmeta Marka Savića v vasi Lješevu pri Mostariju. Hiša je bila v trenutku v plamenu in sta v njej zgorela hišni gospodar in dvoje otrok, katere je strela ranila in se niso mogli pravočasno rešiti. Tudi v Buni sta dve osebi pri vlačanju hlevov smrtno poastrečili.

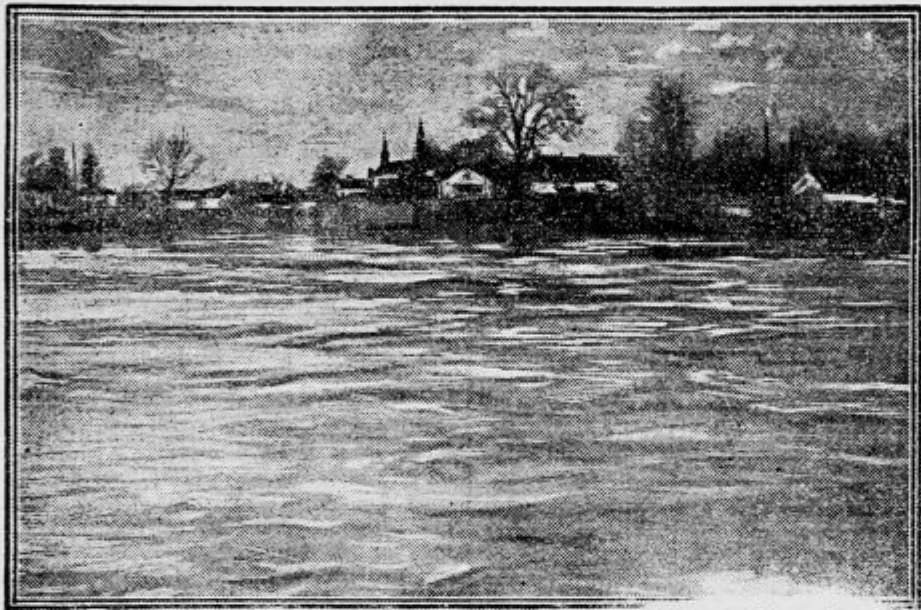
Povodenj na ljubljanskem barju

Ljubljana, 16. novembra.

Sedanje katastrofalne povodnji v Sloveniji so sicer ljubljanskemu barju nepričakovano še nekoliko prizanesle, vendar je bila nevarnost že na vrhuncu in je tudi škoda na polju in pridelkih občutna. Ljubljana je prestopila bregove in preplavila celo glavno cesto na barju iz Ljubljane na Ig ter travnike in polja daleč naokoli. Tudi Gradaščica in Mali Graben sta silno narasla in dloma povzročila poplave v svojem okolišju. Hudourniška lica je tudi zalila ves svoj okoliš. Vendar, kakor že rečeno, je bilo ljubljansko barje to pot obvarovano velikih katastrofalnih poškodb. Glede na pretežno nevarnost pa je bilo vse pripravljeno za najhujše. Že dno 9. novembra je v svoji priznanja in hvalevredni skrbnosti opozoril srečni poglavar za ljubljansko okolico, g. dvor. svetnik dr. Perjančič, vse merodaj-

ne činitelje na bližajočo se poplavo, ki grozi zopet ljubljanskemu in medvodskemu okrožju, pa tudi vsem nizdol ljubljanske.

Stavbno vodstvo za osuševanje barja je odprlo že v petek, dne 6. novembra, popolnoma vse zatvornice v Gruberjevem kanalu (v Ljubljano so bile zatvornice itak stalno docela odprte). G. veliki župan pa je aviziral za vse slučaje dravsko divizijsko komando s prošnjo za vojaško pomoč, če bi bila potrebna. Posebno nevarnost je bil po ložaj na Viču, kjer ni samo Gradaščica zapuščala svojo strugo, marveč je grozila tudi Glinščica, da preplavi vso Rožno dolino in državno Tržaško cesto. To pa zato, ker je most čez Glinščico na tej cesti mnogo prenizek in ozek, tako da naravnost zajezuje ob visoki vodi tok Glinščice. Skrajni čas je, da zgradi državna cestna uprava tu nov most, za katerega so bili že pred vojno izdelani načrti in je njega gradnjo preprečila le vojna. Nujna potreba tega novega mostu se je pokazala tudi povodom obravnave o projektu za regulacijo Gradaščice in Glinščice. Ugotovljeno je, da je se danji most vodopravno nedopusten in se je določilo, da mora državna cestna uprava zgraditi novega, ki bo odgovarjal profilu regulirane Glinščice. Čujejo pa se glasovi, da se tukajšnja Gradbena direkcija temu upira in se hoče celo pritožiti proti tej do-

Narastla Ljubljana ob odcepku Gruberjevega kanala

Razdejanje v mariborskem okraju

(Človeške žrtve — podsuje hiše — uničene ceste).

Maribor, 16. novembra.

Sele polagoma se razvijajo pri oblastih obup na slika, ki jo nudijo poročila o razdejanju zadnje povodnji na deželi. Vidi se, da je bilo nebroj občin v skoro prav tako nevarnem položaju, kakor nesrečna Murska Sobota in danes moremo biti le hvaležni usodi, da je pridvela povodenj po dnevi, ker bi v nasprotnem slučaju imeli veliko število človeških žrtev, največ seve v Prekmurju.

Danes smo dobili podrobna poročila zlasti in Dravinjske doline, kjer je preplavila Dravinja dolino od Konjice naprej in nastopila katastrofalno od Poljčan mimo Studenice in Makol. Kako silno je bila zemlja namočena in zrahlijana, kaže ravno prvi plaz, ki se je vsul na glavno železniško progo pod Poljčanami iz gosto zaraščenege lesa z okrog 300 drevesi, odkoder se je spizlalo tudi čez 20 debelih hrastov. Zemlja se še sedaj vsedava. V dolini pod Bočem, kjer pelje znana lepa cesta nad Poljčanami proti Rogški Slatini, se je tudi utrgal velik plaz, ki je zdrvel na sicer dobro zidano hišo kjer so stanovali tri rodbine, en klepar, mizar in železniški čuvaj Gašperič iz Ponikve, ki si je z dolgoletnimi prihranki šele nedavno kupil to hišo. Plaz je hišo naravnost na drobne kose zdrobil in so ljudje rešili le golo življenje. Vse drugo leži uničeno v blatu, obleka, pohištvo in živež. Krog Poljčan stoji še sedaj po vsej dolini voda od vasi do železniške proge. Okrajna cesta je seve po vsej dolini razjedena in trg Studenice odrezan od prometa, ker je voda pri mostu za več kot en meter na obeh straneh odnesla mostičke. Le z opreznostjo prehajajo ljudje peš čez most. Drugod je zopet cesta razdrta v dolgosti 200 metrov.

Plavov pa je voda zanesla v teh krajih okrog 30 v dolino. Celi vinogradi so zapustili bregove. V Dežnem pri Makolah je zasulo hišo posestnika Kamenska in eno hišo tudi v občini Šegi pri Makolah. Pri Makolah pa je en fant utonil v Dravinji, hotel je čez brv, pa mu je pri tem spodrsnilo.

Velikansko škodo je napravila voda še obmejnemu prebivalstvu ob Muri, kjer je razdejala več km nove, še nedograjene državne ceste od št. 11a do Velke pri Cmu-reku, katero pa je tudi celo večnost gradijo in se je predvsem radi tega sedaj tako pokvarila, ker še ni stlačena in utrjena. Prebivalstvo, ki je vsled novih prilik odrezano od prometa v teh krajih, je s tem vnovič občutno prizadeto, ker se bo dograditev ceste gotovo zopet za par mesecev zavlekla. Zavlačenje uprave je tukaj pač obžalovano vredno. Cesto, ki je komaj okrog 10 km dolga, že namreč delajo več kot dve leti.

Veliki župan g. dr. Pirkmajer si je v nedeljo ogledal prizadete kraje od Poljčan do trga Studenice in tudi tam dal prizade-tim iz dovoljenega kredita nekaj državne subvencije za prvo nujno pomoč.

Kakor je razvidno iz naših dosedanjih poročil o posledicah zadnje povodnji, imajo

ločbi. Vendar tega skoro ne moremo verjeti, ker bi pomenilo tako stališče popolno preziranje vitalnih interesov velike viške obšine in njenih davkoplačevalcev.

Sploh bi morale tako cestne, kakor tudi železniške uprave pri gradnji cest in železnice bolj paziti na hidrografične razmere onega ozemlja, preko katerega gre cesta ali železnica. Na ljubljanskem barju zajezujejo južna in vrhniška železnica ter Tržaška in druge ceste odtok vode, ker so se zgradile železnici in cestni nasipi brez ozira ali vsaj s premalim upoštevanjem vodnih prilik. Nasipi imajo mnogo premalo propustov, kar jih pa obstoja, so premajhni in preplitvi. Najlepši dokaz, kako se maščuje tako neupoštevanje dejanskih prilik, je gradnja nove železnice Ormož-Murska Sobota, kjer so našle vse pritožbe in vsa svarila pri direkciji za gradnjo novih železnice le gluha ušesa. Posledica tega je bila ta, da je bil že pred nedavnim promet prekinjen, ker je le malo narasla Mura poškodovala nasip. Pri sedanjih povodnjah so pa morali nasip celo predreti, da omogočijo vodi odtok in preprečijo še večje nesreče.

Ni še ponehala vsa nevarnost, akoravno naznanjajo poročila iz Slovenije, da vode že padajo. Tudi na ljubljanskem barju se voda hitro odteka. Sedaj se jasno vidi, kolike koristi je čiščenje in trebljenje odvodnikov in jarkov, katero je izvrševal lani in letos z vso vnamo Glavni odbor za osuševanje ljubljanskega barja, za kar zasluži vse priznanje. Če bi bila še Ljubljana uravnana in poglabljena, pa bi bilo ljubljansko barje kmalu rešeno vodnih nadlog. Zato bodi regulacija rek v resnici naša prva skrb in tudi prva skrb državnih oblasti.

poleg posameznih žrtev posestnikov in drugih, ki trpe milijonske škode, največja bremena okrajni zastopi, kateri bi morali sedaj s polno paro na delo, da sploh omogočijo daljni promet na okrajnih cestah. Storit pa ne morejo ničesar, ker jim je finančna delegacija ustavila izplačilo doklad in so torej brez vseh sredstev. Nesreča in težave se tako vedno bolj zapletajo, prebivalstvo stoji brez upa in brez pomoči. Kakor smo že naznačili, pa sanacija itak ni mogoča brez izdatne izredne pomoči s strani države, ki mora v teh težkih urah ljudstvu pomagati tudi z vojaštvom. Kot se nam poroča, je našel mariborski veliki župan v tem svojem prizadevanju popolno razumevanje pri komandantu dravske divizije, generalu Stojanoviću in je toraj upati, da se velikopotez na pomožna akcija v tem pravcu tudi v bodoče ugodno razvije.

Poročila o teh nesrečah pa moramo spo-polniti še tudi s pohvalo našega orožništva, ki se je glasom došli poročil povsod sijajno izkazalo v kritičnih urah z neprimerno požrtvovalnostjo in s svojim junaštvom rešilo mnogo ljudi.

Poplave v Prekmurju

Voda odtekla. Škoda mnogo milijonov dinarjev. — Poplava v Hodoš. — Odstop občinskega gerenta dr. Šomena v Murski Soboti.

Murska Sobota, 16. novembra.

Ugodno nedeljsko in današnje vreme močno pospešuje odtok vode. Vsa Murska Sobota stoji v znamenju popravljanja in čiščenja. Hiš je podrtil dosedaj 11, gotovo pa se jih bo še nekaj zrušilo, ker so se deloma že sesedle. Škodo cenilo na 8 milijonov dinarjev.

Za Mursko Soboto je po povodnji najtežje prizadeta obmejna madžarska občina Hodoš, ki je naša zadnja železniška postaja. Tudi tam je bilo treba presekati železniški nasip. Materialna škoda znaša 1 milijon dinarjev. Pri tej priliki moramo pohvalno omeniti železniško upravo, ki je semkaj poslala potrebne strokovnjake, ki so preprečili še večje nesreče in omogočili, da se danes popoldne že zopet otvoril železniški promet Murska Sobota-Hodoš. Tudi na progi Murska Sobota-Ormož je zasilno vzpostavljen osebni promet, in sicer s prestopanjem pri verževskem mostu. Na vsaki strani glavne železniškega mostu sta namreč pokvarjena po en železniški objekt. Popravila bodo trajala približno dva tedna. Proti se ne vrši po vzornem red, temveč vozijo za sedaj le zasilni vlaki, ozirajoč se na obstoječe zveze. Poštna zveza M. Sobota-Dolina Lendava je vzpostavljena s poštnimi avtomobili.

Danes je odstopil gerent občine M. Sobota g. dr. Šomen. Nočemo se pečati z razlogi, ki so ga pripravili do tega koraka in v koliko so upravičene številne pritožbe proti njegovemu poslovanju. Približno pa delstvo, da rabi M. Sobota danes bolj kot kdaj poprej širokogrudno, modernim zahtevam ustrežajoče zastopstvo razvijačnega in v zadnjem času tako težko preizkušene-ga prometnega središča našega Prekmurja.

Darujmo za sokolski Tabor!

Iz življenja in sveta

Elemir Bourges umrl

Francoski pisatelj Elemir Bourges, eden desetih članov Goncourtove akademije, je umrl v petek dopoldan v Parizu. Rodil se je v mestecu Manosque (srez Basse-Alzes) 26. marca 1852., dosegel je torej starost 73 let. Z njim je izginila ena najplemenitejših osebnosti sodobnega slovstva. Gibal se je v vzvišenih sferah in se ni nikoli pehal za priznanje množice, le duševna elita je poznala njegova dela, ki jih je objavljala v dolgih presledkih.

V starosti 20. let je bil prišel v Pariz in začel pisati v male obzornike, ki so nastajali po vojni 1. 1870-71. v Latinskem okraju. Kot marsikdo drugi je začel tudi pisati verz. Potem pa se je sprevljal na roman. Njegov prvi poskus L'aventure de Joel Sereval, ga ni zado-voljil, zato ga je uničil. Njegovo drugo delo, s katerim si je takoj pridobil zanimanje ljubiteljev slovstva, je bilo Le Crépuscule des Dieux, težak roman, v katerem je pod imenom Charles d'Este opisal vojvodjo Brunsvičkega, kojera izredno življenje tvori poseben del pariške družabne kronike.

Sledil mu je roman Sous la hache, ki popisuje boje v Vendéeeji za časa revolucije. Po dolgem molku je izšlo njegovo remek-delo Les oiseaux s'en vont et les fleurs tombent, roman, katerega prvi del v grandioznih slikah opisuje zadnje dneve pariške komune. Po izdaji tega dela je Elemir Bourges območnil in se je umaknil v samotno. Pač ni bil sal mistično pesem v prozi, La Nef, ki je sedaj ostala nedovršena.

Grof Volpi

Kakor smo že poročali, je bila v soboto 14. t. m. podpisana v Washingtonu italijansko - ameriška pogodba, ki ureja način odplačevanja italijanskih vojnih dolgov Zedinjenim državam. Hitler in ugoden potek pogajanj se je dosegel predvsem radi hitre ugotovitve italijanske plačilne zmoglosti, ki je mnogo manjša nego francoska ali celo angleška. Sodelovali pa so tudi notranjepolitični oziri, ki so od spomladi naprej do-ločevali stališče predsednika Coolidgea in njegovih svetovalcev glede problema vojnih dolgov. Predsednik Coolidge hoče namreč stopiti pred novi kongres z vidnimi uspehi.

Sporazum, ki ga je sklenila italijanska komisija pod vodstvom novega finančnega ministra grofa Volpija, znanega

strokovnjaka na finančnem polju, bo Mussolinijeva vlada z veseljem ratificirala. Finančni minister Volpi pa bo mogel na temelju tega sporazuma pričeti s stabilizacijo lire. Naravno, da bo fašistovska vlada razglasila washingtonsko pogodbo za uspeh fašistovskega režima, ki je dosedaj škodil italijanski valuti in konsolidaciji italijanskega gospodarstva.

Po razsodbi v Collarichevem procesu

Trst, 14. novembra.

Sodba nad Collarichem in njegovimi tovariši je izrečena. Ni sicer tako huda, kakor jo je predlagal državni pravdnik Tasso, ostra pa je vendarle. Z razsodbo je odločeno in zapečatena življenska usoda Collaricha, pa tudi dolgoletna usoda nekaterih njegovih pajdašev.

Razsodbo je prečital predsednik puljskega sodišča danes ob 4. popoldne. Že pred to uro se je sodna dvorana napolnila. Občinstva je bilo toliko, da je moralo ostati celo na hodnikih in izven poslopja. Ko je vstopil predsednik sodišča, so se vse uči ozirle nani; nastala je mrtvaška tišina. Obtoženci so sedeli na klopetih. Collarich je ždel v kletki. Vsi so bili resnih obrazov. Poznalo se jim je, da se zavedajo resnosti položaja.

Nato so začele padati neusmiljene, a pravične besede. Collarich je bil obsojen v dosmrtno ječo in mora prebiti 11 let v samotni celici; Battistig je obsojen na 11 let in 3 mesece, Bisin in Czerny sta obsojena na 10 let; šestino tega časa morata predsedeti v ločeni celici. Smolars je obsojen na 5 let; odštejeta se mu pa dve leti na podlagi pomilostitvenega odloka; Neffat je obsojen na 4 leta, 5 mesecev in 10 dni, devet mesecev mora prebiti v samotni celici; de Rossi je dobil tri leta, odštejeta se mu 2 leti na podlagi amnestije; Fran Jurcich je obsojen na 1 leto in 1 mesec ter 10 dni; Simoni na 1 leto, 7 mesecev in 13 dni. Oba zadnja obsojenca sta že odsedela kazen v preiskovalnem zano-ru. Ostalih 14 obtožencev je sodišče oprostil.

Pri čitanju sodbe so bili obtoženci in obsojenci popolnoma mirni. Collarich

je bil izredno hladnokrvn; zdelo se je, da je pripravljen na vse. Sele ko so ga orožniki dejali v okove, se je zmrčal njegov obraz, ki je pre izražal nekako porogljivost. Zamrnil je par nerazumljivih besed in je sledil orožnikom, ki so ga odpeljali. Istra, posebno pa Pula, si je po tej razsodbi globoko oddahnila; saj se je iznebila strahovalca, pred katerim je toliko let trepetala, ker mu ni mogel nihče do živga.

Kepenikijada dijaka

Na kolodvoru v Ludwigshafnu Nemčiji so prijeli dijaka tehniko, ki je že del časa uganjal pravcato kepenikijado.

Izdajal se je za železniškega stavbenika svetnika in pregledoval progo več kot sto kilometrov daleč. Kamor je prišel, je spravil železniške uradnike vse iz sebe, ker je izredno strogo nastopal in povsod le grajal in skoraj nikjer po-hvalil. Dijak je pregledoval vlake na kolodvoru in v vsako luknjo je vtaknil nos. Ni čuda, da železničarji od strahu, zlasti oni, ki niso imeli čiste vesti, niso vedeli, kaj bi počeli. Vsaka vizitacija je nekaj sitnega in nerodnega; če pa ni vse v redu, je včasih skoraj obupati.

Ves okoliš železniškega ravnateljstva je spravil prebrisanece pokonci. Mnogokrat se je nenadoma pojavil sredi noči in vse prebrskal. Nihče ni bil več varen pred njegovimi svigačnimi očmi, ki so znale postati tako neprijetne. Stopal je tudi na lokomotive, kontroliral strojevodje in celo sam prevzel vodstvo.

Končno so mu le pogledali na prste in policija je pobarala gospoda »železniškega stavbenega svetnika«, od kdaj je kontrolni organ. Sedaj se bo moral zagovarjati pred sodnikom za svoje večmesečno kepenikijado.

Dražestna

Lya de Putti

Elitni kino Matica

× Hudi viharji v Ameriki. Iz Newyorka prihajajo vesti o hudih viharjih, ki že več tednov vedno močneje divjajo na vzhodni obali Amerike. Viharji so napravili veliko škodo, zlasti na obrežnih napravah in na ladjah. Nekateri parniki, ki prihajajo iz Evrope v Ameriko, so utrpeli velike poškodbe. Tudi več potnikov je bilo ranjenih. Vse ladje imajo velike zamude.

× Sodna razprava proti ruskim sodni-kom. V Harkovu se je začela pretekli teden sodna razprava proti 96 sodnikom in sodnim uradnikom zaradi podkupovanja in zlorabe uradne oblasti. O tem podkupovanju se je »Jutro« že pred par meseci bavilo in opisalo, kakšne razmere vladajo na sodiščih v Rusiji, kjer si lahko vsakdo kupi kazni. Cim več denarja, tem milejša je sodba. Obtožnica obsega celih 350 strani in je trajalo čitanje tri dni. Med obtoženci je tudi ženska, Kravцова, ki je zblaznela. Sodna razprava, ki vzbuja ogromno zanimanje, bo trajala več tednov.

× Požar v palači španskega diktatorja. V soboto je izbruhnil v palači predsednika španskega direktorija, Prima de Rivera, požar, ki je moral biti podtaknjen. Ogenj je uničil celo drugo nadstropje stavbe, v katerem se nahaja operacijski oddelek za vojno v Maroku. Oficielno se obnavlja, da je nastal požar vsled malomarnosti pri osrednji kurjavi. Ker se pa nahaja nahajajo v podzemlju, ni prav razvidno, kako se je mogel ogenj tako hitro povzpeti do drugega nadstropja in uničiti samo ta del palače. Baje so oblastva uvedla preiskavo in že pri jela nekaj osumljencev.

× Železniška nesreča. Pri Monmouth Junctionu (New Jersey) v Zedinjenih državah sta trčila skupaj dva ekspresna vlaka vsled megle. Deset vagonov je bilo popolnoma razbitih. Doselej so izvele izpod ruševin 12 mrtvih. Ranjenih je bilo izredno mnogo potnikov. Na istem mestu se je že dogodila velika železniška nesreča in sicer ni dolgo tega.

× Odpravnina Hohenzollerncem. V zadevi zahtev odstavljenega nemškega cesarja Viljema do pruske vlade, naj mu povrne vsa odvzeta bogastva in še nekaj več, kar mu pritiče, izjavlja zmrni ameriški dnevnik »Philadelphia Record«, da Hohenzollerncem ne gre nobena odškodnina. Po mnenju lista bi bilo absurdno, da bi moral nemški narod plačati 33 milijard dolarjev kot vojno odškodnino, dočim bi njegov bivši cesar, vrhovni poveljnik vojske, ki je od svojih čet pobegnil, prejemal naknadno milijone na leto. List pravi, naj bi Nemčija raje porabila stotine milijonov, ki jih hoče dati nenastitnim Hohenzollerncem za poravnave vojne odškodnine.

× Povratek de Pineda. V soboto popoldne se je povrnil italijanski letalec de Pinedo v Rim in pristal na Tiberi. Avijatika ki je pred par meseci nastopil v Rimu po let v Azijo, je pričakovalo na tisoče ljudi, ki so mu prirejali burne ovacije, ker ga smatrajo za narodnega junaka. Ko je Pinedo stopil z letala, so ga pozdravili zastopniki oblasti, med njimi predsednik vlade Mussolini in skoraj vsi ministri, mnogo častnikov in diplomatski zastopniki skoraj vseh držav. Prisotna sta bila tudi letalec oče in sestra. Pilot, ki je letalski častnik, je napravil s svojim strojem iz Evrope preko južne Azije, Kitajske in Japonske in zopet nazaj dobrih 55.000 kilometrov. Izjavil je, da se je njegov hidroplan tako izvrstno obnesel, da bi z njim lahko letel še 20.000 kilometrov. Kralj je poslal de Pinedu prisrčno pozdravilo in ga povabil za polkovnika. Njegovo letalo pride sedaj v vojaški muzej v Rimu.

O čem pevajo sodobni guslarji

Dne 8. novembra se je zbralo v Ali-pašinemu mostu poleg Sarajeva 64 guslarjev iz vseh krajev naše države, ki so tekmovali pred posebno komisijo ter peči pesmi, katere so spremljali na svojem instrumentu. O rezultatu tekme je »Jutro« žele poročati. Danes hočemo izpregovoriti se o pesmih, ki so sedaj med guslarji priljubljene in vžgajo narod.

Program guslarske tekme je bil v pretežnem delu nacionalnega značaja. Trgovci Jevreji Ušumlić iz Nikšića je peval o borbi Murapa Lazarija z Arabcem, kmet Blaguje Avramović pa pesem o zavzetju Nikšića. Iz Šavnika je priromal kmet Milan Kaljević, ki je peval o prvi iskri svetovnega požara. Iz Danilovega grada se je pripeljal podjetnik Puniša Brajević, ki je opeval bitko na Kosovem polju. Kmet Rako Bravić iz Bjelopavlića je opeval boj na Loziću. Jakob Nikolić s Cetinja je opeval Obilježje potomce. Tanasije Vučić je predaval o dahljah.

Brata Ušumlića iz Stare Srbije sta opevala Karadjordja, kmet Osman Lizde, musliman, je opeval kraljevičja Marka in njegov boj z Arabcem; Stepan Zelenković je opeval vojno Miloša Obilića s tristo Arabci. Iz Konjice se je udeležil tekme musliman Neman Smajić, ki je peval pesem o Nakiću Husejinu-agi. O Hasan-paši in o Sv. Savi je peval Gjorgije Mrkaiš. Iz Nevesinja je prišlo več guslarjev, ki so pevali o početku svetovne vojne in o bojih dobrovoljcev v Dobruži. Trgovci Gavrilu Vukotić je peval pesem o starem Vučadinu. Interesantno je, da so peči Bosanci večinoma o začetku svetovne vojne. Zlomu Avstrije, o dobrovoljcih v Dobruži ter na Solunski fronti. Gojko Vujević je peval o svatbi kralja Aleksandra ter

oporoko kralja Petra. Stare, krasne pesmi je prednašal Milan Stojanović, kmet, ki je opeval smrt majke Jugovičev, in Savo Čupinović, ki je peval o Mitroviću Stojanu. Iz Srbije je prišlo več guslarjev, med katerim je predaval eden o Potjorekovem raportu na Dunaju, dočim je kmet Gvozden Gjenjić iz Tvrđica opeval pohod srbske vojske skozi Albanijo. Kmet Nedeljo Mičić iz Printinovića je peval pesem »Konje hrani nejačak Jovane«. Kosta Gjurčić iz Drače je opeval ženitev carja Stevana, Vitomir Ručić v Vojvodini pa boj na Kosovu.

Tekma je bila zelo zanimiva in občinstvo je primerjal narodne guslarje z nemškimi »Meistersängern«. Guslarji so prišli na tekmo večinoma v narodnih nošah in so bili gosti generala Smiljanica. Člani razsodišča so bili izvršni poznavalci narodnih pesmi. Odbor je zahteval od vsakega guslarja, da poje samo pet minut. Radi tega je prišlo večkrat do komičnih prizorov. Guslar, ki je jedva začel peti, je seveda hotel nadaljevati do brezkončnosti. Mnogim so morali vzeti gusle, da se je tekma lahko nadaljevala.

Zelo težko je bilo komisiji izreči sodbo o guslarski tekmi. To težko je srečno premostil general Krsta Smiljanović, armadni komandant v Sarajevu, ki je po tekmi imel nagovor, v katerem se je zahvalil guslarjem za njihov trud. Naglašal je pravilno in edino mogoče spravno stališče, da je mogoče delati razliko med vojakom, dokler traja bitka, da pa ni več razlike med njimi, kadar nastopi mir. Med guslarji ni premaganih, niti poraženih, je dejal in pozval tekmovalce na vino. Tako je prišlo med guslarji do sprave, katero bi bilo drugače težko doseči.

Žrebanje sokolske loterije za Tabor dne 15. decembra

Dopisi

VIČ. Društvo za zgradbo in vzdrževanje Sokolskega doma na Viču je priredilo v nedeljo zvečer svoj običajni »Martinov večer« ki je prav lepo uspel. Dvorana je bila številno zasedena in je vladalo med udeleženci ves večer prijetno razpoloženje. Dramatični odsek je uprizoril burko »Drzni zrakoplovec«, ki je vzbudila pri gledalcih salve smeha. Tudi kuplet brata Burgerja je zelo ugajal. Po izbranim programu se je razvila prisrčna zabava s plesom, ki je trajala do 1. po polnoči. Zdravo!

PREVALJE. Pretekli teden nas je zapustil žand. kaplar Josip Grlica in odšel na svoje novo službeno mesto v Slov. Bistrico. Služil je od leta 1922. na Korškem in vestno izvršil svojo službo, bil zelo marljiv in naklonjen našim ljudem. Želimo mu obilo sreče tudi na novem mestu.

Šah

Šahovski turnir v Moskvi

Četrto kolo je bilo v znamenju energičnih in posrečenih napadov. Prvi je zmagal Bogatirčuk proti Zubarevu v francoski igri. Sledil mu je Rubinstein proti Gotthlifu v damskem gambitu in Marshall (črni) proti Dus-Hotimrskemu v isti otvoritvi. Zvečer so zmagali: s črnimi figurami prvi Capablanca proti Yatesu v Aljechinovi obrambi. Tartakover proti Rétiju v maroški otvoritvi in Bogoljubov proti Rabinoviču v angleški igri. Z belimi figurami sta zmagala Veronskiy proti Spielmannu (španska igra) in Torre proti Löwenfischu (damski gambit). Remis je ostala igra Zenevskij proti Šimischu, dočim je bila igra Grünfeld proti dru. Leskerju v enaki poziciji za oba moštra prekinjena. Romanovski je bil prost. Udeležba je ves čas ogromna. Stanje turnirja po četrtem turnusu je nastopno: Bogoljubov in Rubinstein 3½, Marshal 3 (1), Tartakover in Tore 3, Capablanca in Bogačuk 2½, Iljin (1), Veronskiy 2, Romanovski in Rabinovič 1½ (1), Yates 1½, Löwenfisch in Rét 1, Spielmann, dr. Lasker in Grünfeld ½ (2), Gotthilf ½ (1), Dus-Hotimrskij ½ in Zubarev 0.

V nedeljskem poročilu o moskovskem turnirju se je radi naglice, ki je onemogočila kontrola, vrnila pomota pri označbi Zuckertortove otvoritve. Ugotavljamo, da ta pomota ne gre na rovaš g. Mrzlikarja poročevalca ljublj. šahovskega kluba.

Razdelitev nagrad zmagovalcem v ožjem turnirju. V soboto je razdelil klubov predsednik g. B. Pletičar nagrade zmagovalcem ožjega turnirja. Prvo mesto in 75 Din je dobil Adolf Vogelink z 12 točkami od 14 dosegljivih, drugo mesto in 50 Din Zdenko Rupnik 11 točk, tretje in četrto mesto delita Veloslav Iskra in Mirko Pevalek z 10 točkami in a 25 Din nagrade. Ti štirje so dosegli nad 66 odst. in s tem pridobili pravico igrati v glavnem turnirju. Peti je Igor Sever 8 in pol, šesti St. Zadnek 8, potem sledi: Zwitter 7 in pol, Kristančič 7, Zidan 6 in pol, Zevnik 6, Mešiček in Šivic 5, Godina 4, Mihelič 2 in pol, Nadždar 2.

Za glavni turnir v Ljubljani, ki prične v ponedeljek dne 23. novembra, vlada veliko zanimanje. Ako se ga bodo udeležili upravičeni v polnem številu, bo res popolnoma na višini glavnih turnirjev v Avstriji, Nemčiji itd. Želati je posebno, da se ga udeležijo četvorica udeležencev subotiskega turnirja, to so gg.: Stupar, C. Vidmar, Valentinčič in Pirc. Poleg v soboto navedenih tudi g. Sribar, ki je dosegel na celškem turnirju prvo mesto.

Uprava »Šahovskega Glasnika« prosi vse naročnike, da redno plačujejo naročnino vsaj za 3 mesece v naprej, da se s tem osigura izhajanje naše dosedaj najboljši šahovske revije. Obenem prosi, da naroči »Glasnik« vsi šahisti, ki najdejo v njem

vse najnovejše variante, najboljše partije sodobnih mojstrov in partije naših amaterjev, ki so zelo poučne. Naroča se: K. Rožić, Zagreb, Ilica 36 ali v našem klubu.

Priporočilo Pearl Whiteja

Da bi odstranili dlako in odvišne pegice kjerkoli želite, se namažite z dišečim mazilom »Taky«, tako kakor pride iz tube. Počakajte 5 minut, umijte se nato s hladno vodo in stvar je rešena. Razočarani boste nad uspehom in rekli boste zbogom za vedno nevarnim britvam, ki povzročajo čisto moranje, zapuščajo, grde črne pikice in povzročajo, da dlaka še bolj bujno, močnejše in hitreje raste. Ravnotako prož z različnimi drugimi komplimentirani in slabo dišečimi mazili. Stedljivo, neškodljivo mazilo »Taky« uničuje dlako, ki polagoma popolnoma izgine. To je sijajna iznajdba in sem nad njo očaran.

Paul White

Parisko mazilo »Taky« (francoski patent) se dobiva v vseh drogerijah in parfumerijah. Edini največji in povolnejši model za to ceno. Generalno zastopstvo in skladišče za vso Jugoslavijo:

MIRIC I KOMP., Beograd, Kralja Milana ulica 44. — Telefon 1849.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglaš strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obiti

Stampiljke
vseh vrst in vse potrebne
za izpolnjevanje in prodajo.
Sprejeto se tudi vsa gra-
fična dela najceneje pri
tržni S. Petar, Maribor,
Aleksandrova cesta št. 42
— dvoršišče.

Službe

Dva kravarja
velja v molzenju in ki bi
opravljala 50 glav goveje
živine se sprejmeta v gra-
dini v Savinjski dolini.
Plača po dogovoru. Nastop
s 1. januarjem 1926. — Po-
sredništvo na upravo »Jutra«
pod »Stalna služba«. 28591

Agencija »Planeta«

z Beograda, Terazije št. 6
predstavlja najboljšo službo
možnega in tematske ose-
be vseh strok, izdaja sta-
nostne, lokalne, delavne, sta-
nostne, znanstvene, komi-
sije, kupuje in prodaja na-
premišnje, daje vsakovrste
informacije in hitro re-
šuje vse pri administrativ-
nih, vojaških in komu-
nizacijskih. 27716

Učenci

dobrih starih sprejemam
tako. Hrano plačam. — Po-
sredništvo na upravo »Jutra«
pod »Stalna služba«. 28744

Potniku

obiskovalcem stranke dam
brezkonkurenčni predmet v
sopredajo proti proviziji. — Po-
sredništvo na upravo »Jutra«
pod »Stalna služba«. 28731

Provizijski potnik

uodno stroka, ki je dobro
vzpel na Stajerskem se želi.
Posredništvo na upr. »Jutra«
»Stalna služba«. 28773

Kuharica

ki bi opravljala tudi ostala
bita dela se želi. Pred-
nost imajo s lastnim prevo-
zom. Naslov pove upr.
»Jutra«. 28647

Kuharica

se želi za gostilno.
Naslov pove uprava »Jutra«
28660

Služkinja

ki ima tudi nekaj kuhali
ter opravišati vas druga
dela se sprejme na »Jutra«.
Naslov pove uprava »Jutra«
28634

Potnika

potemljaka, najraje mlajša-
ga upokojenca sprejemam.
Posredništvo na upr. »Jutra«
pod »Poltenje čes ves«. 28634

Vajenec

močan, dober, počiva in
dobrih starih se sprejme
v trg. z malinskim blagom
na delo. Prednost imajo
on s manjšo plačilo.
Naslov pove uprava »Jutra«
28615

Sprejemata se takoj

stajalo službo v plačnem
podjetju gospodinjstva in go-
pod. ki imata vsaj 25.000
Din kapitala. — Ob dobri
uporabnosti prišla kmita
na voditeljski mesti v po-
stiz. Posredništvo pod »Lepa
božičnost 14706« na upr.
»Jutra«. 28676

Vrtar

ki razume na sadnem in
zelenjarskem vrtu, dobi stal-
no mesto na posaditvi »im-
polna«, pošta Ševčica.
— Posredništvo sprejme s pri-
ročnim dosežanim mest je
vložiti na Okrajnoštvu Im-
polna, pošta Ševčica, Do-
linjske. 28695

Cevljarskega

poslovodja
ki je bil že samostojen go-
spodar, sprejemamo, ali je
vzajemno koncesijo v najem
Naslov pove uprava »Jutra«
28672

Trgovski pomočnik

14-15 let stara, zdrava in
močna se sprejme kot de-
lavka v trgovino. Naslov
v upr. »Jutra«. 28657

Službe

Glavica
14-15 let stara, zdrava in
močna se sprejme kot de-
lavka v trgovino. Naslov
v upr. »Jutra«. 28657

Službe

Mlad deklet
vajevo vseh del, ki ima
vse najboljše priprave, la-
žje dela, bodisi kot čistil-
ka, postrobnica, delavka ali
glavica. Ktoro rabi, naj jo
sprejme in bo zadovoljen.
Posredništvo na upr. »Jutra«
pod »Hlita in poltena«. 27561

Rabite postrežnico?

Priporočila se izredno mar-
ljivo, posebno za kmetije, do-
bera ženska, bodisi za
nekaj ur dnevo, ves dan,
event. pomoči. Dopise prosil
pod »Neutrdiljiva« na upr.
»Jutra«. 27563

Gospodinjca

zanesljiva, velika trgovskih
del, lažje mesta v plačani
ali trgovini. Nastop po do-
govoru. Naslov pri podre-
niti »Jutra« v Mariboru. 28663

Učenec

lažje mesta v trgovini meš.
blaga. Naslov pri podre-
niti »Jutra« v Mariboru. 28667

Trgovski pomočnik

19 let star, vešč vseh in
stvarskih jezikov, v vsaki
deli posredništvo. Gre tudi za
blagajničarico. Naslov po-
sodi na upr. »Jutra« pod
»Nagrada 200«. 28723

Kot delovodja

ali inobzira primerno me-
sto. Bilo strojno ključavni-
čar, kovač, vešč montir-
nja, pri lesnem ali drugem
podobnem podjetju ali te-
rari. Bolaka, izobrazba
našednaka žela. — Najraje
gre v Bono ali Srbijo.
Naslov lahko takoj. Po-
sredništvo na upr. »Jutra«
pod »Hlita in poltena«. 28625

Absolviran

akademik
22 let star, srednjega zna-
čaja, želi primerno službo
z dohodkom. Naslov pove
upr. »Jutra«. 28682

Mladenč

krepiče postave, 16 let star,
vešč slovenskega, hrbov-
no nemškega jezika, dober
računar, znanstveni, želi
kot učenec vstopiti v večjo
govorno, najraje kjo na de-
liti. Natančnejša pojasnila
daje Hugo Stajnar, upr.
»Jutra«. 28654

Trgov. pomočnik

kurjen v meš. stroki vstopi
lahko takoj v službo.
Posredništvo na upr. »Jutra«
pod »Hlita in poltena«. 28760

Službo sluga

ali kaj silnoga isčem. — Vešč sem slovenske in
nemške. Posredništvo na upr.
»Jutra« pod »Hlita in poltena«
in tresen sluga. 28691

Dobra kuharica

ki bi opravljala tudi druga
bita dela, želi mesto pri
boljji rodbini. Naslov pove
upr. »Jutra«. 28612

Izurjena šivilja

gre hivat in krpat po hišah
Naslov pove upr. »Jutra«
28693

Spreten žagar

na veselejšino in dobro iz-
kurjen v poravnavi žele
službo kjerkoli. Naslov v
upr. »Jutra«. 28695

Gospodinjca

življa 50 službo kot po-
močnica v trgovini. Vajeta
tudi vsakega dela. Naslov
pove upr. »Jutra«. 28628

Gospodinjca

lažje službo z otrokom. — Po-
sredništvo sprejme s pri-
ročnim citre in opravišati
tudi druga dela. Posredništvo
Gostilina »Pod lipo«. Ljub-
ljana, Borštnikov trg št. 3.
Naslov pove upr. »Jutra«. 28644

Strojopisica

s odličnimi praksi št. 18.
Nastop 1. decembra. Po-
sredništvo pod »Stenošrafina«
na upr. »Jutra«. 28673

Stenošrafinja

perfektna za slovenski in
nemški jezik z večletno od-
vetniško prakso in drugo
plačano prakso. lažje vlad
redukcije plačilnega oseb-
ja službo. Cenjena posred-
ništvo pod »Perfektna« na upr.
»Jutra«. 28664

Učenec

lažje mesta v trgovini meš.
blaga. Naslov pri podre-
niti »Jutra« v Mariboru. 28667

Trgovski pomočnik

19 let star, vešč vseh in
stvarskih jezikov, v vsaki
deli posredništvo. Gre tudi za
blagajničarico. Naslov po-
sodi na upr. »Jutra« pod
»Nagrada 200«. 28723

Kot delovodja

ali inobzira primerno me-
sto. Bilo strojno ključavni-
čar, kovač, vešč montir-
nja, pri lesnem ali drugem
podobnem podjetju ali te-
rari. Bolaka, izobrazba
našednaka žela. — Najraje
gre v Bono ali Srbijo.
Naslov lahko takoj. Po-
sredništvo na upr. »Jutra«
pod »Hlita in poltena«. 28625

Prodaj

PREMOG — ČEBIN
Wolfova 1/11. Telefon: 56
4814

Tapetni papir

za sobe in mizice priporoča
M. Tlašč, Ljubljana 286

Wertheim blagajne

in lekarna desetine omare
za vridanja. priporoča Ljub-
ljanska komercialna dru-
štva. Ljubljana, Bleiweisova
št. 18. 28619

Hijacinte

harlemače, dekulice, pripo-
roča Sever & Komp., Ljub-
ljana. 28693

Moderno pohištvo

ramovstvo, modri po kon-
kretnih cenah tudi na
obroke Matija Antlovič,
Ljubljana, Vidovanska c.
št. 9 — Celje, Krekov trg. 28644

Underwood

malu rabljen, izvrstno ohran-
jen, krasna pisarna, se
proda za 400 Din. Naslov
v upr. »Jutra«. 28666

Gladiolo

velikovečne, krasne barve
raspoložljiva gomolj po 1 Din.
Naslov pove upr. »Jutra«
28645

Nov smoking

se proda za 750 Din. 911
Bethovnovi ulici št. 2862

Smoking in žaket

dobro ohranjena se proda-
ta. — Naslov pove upr.
»Jutra«. 28696

Dva moška kolesa

eden znamke »Walferrad«,
drugi »Hailbrenner« — zelo
dobro ohranjena, po tezu
ugodni ceni naprodam. — Na-
slov pove upr. »Jutra«. 28696

Dva velika zrcala

stara, nemškega slova in
elegančne lesenice s 7 sta-
tikami, po zelo ugodni ce-
ni naprodam. Naslov pove
upr. »Jutra«. 28695

Damski plašč

eleganten, nov poteni pro-
da Norman Pavlina, Z.
Hilka ulica, priljubljen. 28621

Nagačen pav

se počni proda. Naslov v
upr. »Jutra«. 28622

Peč in žel. postelja

po nizki ceni naprodam. Na-
slov pove upr. »Jutra«. 28623

Mesarji

najboljše se želi dobiti pri
tržni »Jeklo«, Stari trg št.
11. 28696

Žensko kolo

dobro ohranjeno se proda.
Naslov pove upr. »Jutra«. 28620

Instrukcije

in matematične daje akade-
mik. — Dopise na upr.
»Jutra« pod »Matematika«. 28622

Išče se učiteljica

za poučevanje nemšine. —
Dopise s navedbo hono-
rarija na upr. »Jutra« pod
»Matematika«. 28622

Trieder

6X s stuljem, skoro nov
prodaj za 900 Din. — Po-
sredništvo na upr. »Jutra«
pod »000«. 28622

Kopirna stiskalnica

se proda za 220 Din. Kje.
pove upr. »Jutra«. 28671

Pridelki

Jabolka
najboljša namizna raspoli-
nja v vsaki množini trivka
Petar Šetina, Radetice pri
Zidanem mostu. — Istotam
se sprejme tudi učenec. 27714

Kupim

Vsakoravno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Černe, juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3
49

Gustave le Rouge:

Misterija

(Roman)

Za trenutek se je mrtvi obraz asketa stresel in razdžja je razumel, da se Jaghir ni motil.

— Ve, čemu prihajamo, je ponovil Doab Sirmur s tihim glasom, in uganil je, koliko važnosti je za nas, da uspemo, da spet najdemo Budhin demant in tako Azijo rešimo tujega jarma.

— Vaše Visočanstvo mu mora to ukazati, je spoštljivo dejal Ravana; njegova volja se Vaši ukloni.

Tu je radža dvignil obe roki proti yoghiju, ki še vedno ni ganil. — Ukazujem ti, da zaspiš, je zakričal s poveljujočim glasom, in tvoj duh naj gre za stoletja nazaj...

Nekaj trenutkov se je okostno telo All-Maha komaj vidno streslo, njegove oči so se povečale in skoraj stopile iz obraza, stisnjeni zobje so mu zaškrtili in ustnice so mu postale bele. Mišice njegovega obraza so se stresle kot pod utisom nadčloveške volje.

Molče in nepremično je radža s svojima dvema svetovalcema gledal to nadnaravno prikazen. Zdelo se jim je, kot bi veter z onega sveta zavel okoli njih, in Jaghir je opazil, da se je naenkrat vijoličasta megla dvignila iz fakirjevih prs. Sveta groza jih je objela...

Med tem, ko je yoghijevo telo počivalo na cunji, se je njegova volja pokorila povelju radže. Njegovo fluidno telo se je z veličnansko naglico skozi plasti svetovja duše, kjer ni preteklosti, ni prihodnosti.

Natančno je videl ogromni dragulj, ki je bil brušen v obliki briljanta in sredi katerega se je smehljaj Budhin obraz. Noben draguljar ne bi mogel ceniti neizmerne vrednosti tega dragega kamena, ki je tehtal več kot tisoč karatov.

All-Mah je prisostvoval vsem doživljanjem znamenitega demanta, od trenutka, ko ga je bil Budha sam sprejel iz rok princese, ki ga je podarila beraču.

Indijski mogotci so ga imeli v posesti do 15. stoletja, potem pa je prišel demant na Kitajsko. Polastil se ga je cesar iz dinastije Ming, kateremu da je slednji ukradel nezvest minister.

Od stoletja do stoletja so tekli potoki krvi za posest usodepolnega kamena.

Cimbolj se je All-Mah v svoji viziji bližal sedanjosti, tembolj so zatemnele časovne slike postajale jasne.

Budhin demant je zapustil Kitajsko. All-Mah ga je videl v rokah gusarskega kapetana. Bandit je imel dolge črne lase in v očeh se mu je bliskal pogum, obraz pa se mu je vražje hudobno režal.

Toda ta slika je kmalu izginila pred drugo. Videl je plemenitasa s pudrano lasuljo, oblečenega v baržunasto in vezeno obleko konca 17. stoletja, nato osebo z dolgimi zalizci in romantično, dolgo suknjo, kot jo nosijo še sedaj Angleži, končno pa je stopil predenj — in to je bila zadnja vizija All-Maha — elegantno oblečen stari, skrbno obrbit, na videz modern bankir ali veletržec.

Yoghir je bil vidno utrujen, njegovo slabo telo je klonilo in pogled mu je postajal steklen in brezizrazen.

— Zdaj menda že ve, vizija se bliža koncu, je vzkliknil nestrpno Jaghir. Vaše Visočanstvo naj ga izvoli izprašati!

— Kaj si videl? je zapovedujoče vprašal radža. Govori: kdo je sedanjí posestnik demanta?

Hripav, komaj razumljiv glas je začel prihajati iz stisnjenega grla All-Maha, toda radža tega jecljanja ni mogel razumeti.

— Govori palisko narečje, je razložil Jaghir, hočem vam prevesti. Pravi, da so demant ukradli dinastiji Ming, da je potem prišel v roke gusarju in da ga sedaj imajo njegovi potomci. Zadnji izmed njih poseduje to skrivnost.

— Kje je? je vprašal Jaghir nepotrpežljivo.

— V London, je s težavo zajecjal yoghi.

— Hočemo ime tega moža! Kako se imenuje?

Yoghi več minut ni odgovoril. Bil je vsekakor na koncu svojih moči. Njegovo obličje je kazalo bolesten izraz.

— Če ne odnehamo, lahko umrje, je pripomnil Ravana.

— Kaj zato! je sirovo odgovoril Jaghir. Naj nam pove ime!

— Naprej! Govoril je spet zapovedal radža.

Yoghijovo čelo je bilo čisto potno; bele slinice so se mu prikazale v kotu ustnic.

— Terry... John Terry...

Padel je na cunjo, ves izčrpan, oči je imel steklene kot mrtvec.

— Dejal je John Terry iz Londona, je vzkliknil Jaghir, ne da bi se naprej brigal za yoghija, ki je izvršil ta čudoviti poskus hipnotelepatije.

— Poročilo ni preveč točno, je dejal radža nezadovoljno, in sedaj je All-Mah napol mrtvec. Trajalo bo najmanj štirideset dni, da prenese nov poskus.

— Naj Vaše Visočanstvo dovoli, da povem, je dejal Jaghir navdušeno, da je poročilo zelo točno. John Terry je bil pred leti zelo znan kot eden prvih trgovcev z dragulji v Londonu in Amster-

damu. Imenovali so ga kralja demantov. Nedavno pa je prenehal

s svojim trgovanjem. Gotovo je on posestnik Budhinega demanta.

— Če je taka, ne smemo izgubiti niti trenutka; takoj moramo brzojaviti Misteriji. Ko zve, kje se nahaja dragulj, ji ne bo težko, se ga polastiti: saj veste, kake čudeže dela, kadar se potruji za kako stvar...

— Takoj izvršim povelje Vašega Visočanstva, je dejal Jaghir in se spoštljivo priklonil.

In hitel je v sobo, kjer se je nahajala radio-telegrafska postaja.

Sedmo poglavje.

Pijani telegrafist.

«Morska lastovka» je imela vsa jadra razpeta in močan južen veter jo je gnal preko penecnega se valovja proti severu.

Na krovu je vse spalo, in Lionel Brady, ki je stopil iz svojega skrivališča, ni nikogar srečal. Na prednjem delu ladje je kimala straža, zavita v plašč.

Lionel je šel naravnost h kabini brezžičnega telegrafista. Že je hotel vstopiti, ko si je premislil in naglo šel nazaj v svoj zaboj. Čez trenutek se je vrnil z zavojem v roki.

Zadržujoč svoje dihanje se je splazil skozi priprta vrata v kabino. Bil je samo korak od uradnika, ki je prepisaval dospel brzojavko na list papirja. Lionelu je kazal hrbet.

Par trenutkov je tako preteklo. Lionelu se je zdelo, da čuti, kako bije srce možu, ki je bil poleg njega. Imel je utis, da mora ta uganiti njegovo prisotnost in se nenadoma obrniti. Trenutki so bili dragoceni, kajti tudi Misterija je morala slišati električni zvo- nec. Vsak trenutek je bila lahko tu.

Naenkrat je telegrafista zagrabila železna pest za vrat in ne da bi mogel poklicati na pomoč, je začutil nekaj ledeno mrzlega na obrazu. Potem je izgubil zavest in tako slonel ob svoji mizi.

Lionel mu je bil pritisnil na lice masko, napolnjeno s kloro- formom in hitro zgrabil za napisani brzojav.

S strastno radovednostjo je čital:

— Yoghi All-Mah trdi, da se nahaja demant pri Johnu Terryju v Londonu. Na delo!

Lionel je ta stavek večkrat ponovil, da si ga tem bolje utisne v spomin. Potem je potegnil iz žepa steklenico whiskyja, izlil polovico tekočine na mizo telegrafista, mu ž njo pomajal obraz, postavil na pol prazno steklenico na mizo in izginil. Deloval je tako naglo in odločno, da ta mala drama ni trajala več kot eno minuto.

Lionel je bil zelo zadovoljen, da se mu je bila stvar tako posre- čila. Dovolj časa je imel, da se je neopažen skril v temi.

Premog, drva, oglje, briketi, koks

Mirija, Kralja Petra trg 8, tel. 220.

Dr. Miroslav Lukan

bivši veliki župan, agrarni direktor in krajin- komisar za agrarne operacije

prevzema pravno zastop- stvank ter intervencije v vseh starih državne uprave (politična uprava zlasti vodopravne, obrtne, gradbene, gozdarske, ribiške, lov- ske, državljanske-opcijske, občins- ke zadeve itd., itd., agrarne ope- racije, agrarna reforma), posre- duje pri serijskih poslih vsake vrste in daje informacije. Obenem naznanja, da je ustanovil v svoji pisarni tudi **davčni oddelek**, pri katerem sodelujejo kvalifici- rani strokovnjaki.

Pisarna v hiši Pokojniškega zavoda Gledališka ul. 8/III. (lit.). Telefon 921. Vhod nasproti vhoda v palačo Trboveljske

Kupujte samo prvovrstno domačo svinjsko mast znamke J. P.

Lastni izdelek tvrdke Janko Popovič v Ljubljani Najnižje cene! Solidna postržba! Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

45 let stara, dobro idoča trgovina z železnino in mešanim blagom v zvezi s prodajo smodnika, na glavnem trgu v Kočevju

se odda v najem

radi smrti lastnika pod zelo ugod-nimi pogoji.

Göderer, Kočevje.

Dražbeni oklic.

Lepa stavba, neposredno pri kolodvoru v Lescah, obstoječa iz stanovanjskih prostorov, prostornih magazinov itd., prikladna za obratovanje trgovine na debelo in na drobno, dalje več zemljišnih parcel, deloma tudi stavbišče in skladišni prostor ob železniški progi se prodajo v ponedeljek dne

23. novembra 1925

ob 10. dopoldne potom prostovoljne javne dražbe, katero je dovolilo okrajno sodišče v Radovljici glasom sklepa z dne 12. novembra 1925 oprav. št. N. 1. 577/25-1 in, ki se vrši na licu mesta prodajnih predmetov (glede stavbe nasproti kolodvoru Lesce.)

Dražbeni pogoji so razpoloženi v pisarni podpisane sodnega komisarja v Radovljici. Na željo, da natančno informacije odvetnik dr. Mi- roslav Triller v Radovljici.

V Radovljici, dne 13. novembra 1925.

Alojzij Pegan, notar kot sodni komisar.

6901-a

Radi vpeljave naših prvovrstnih čevljev prodajamo iste do 10. decembra t. l. brez vsakega dobička.

Izrabite ugodno priliko in ogledite našo veliko zalogo raznih čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi vseh vrst domačih čevljev, copat itd.

Fran Derenda & Co. v Ljubljani, oddelek za čevlje Erjavčeva cesta št. 2.

Bratje in sestre, Slovenci in Slovenke!

Z nakupom srečk „Prvega Zagrebskega Delavskega Društva“ ste podpirali tudi svoje slovenske brate in sestre, ki se zbira- jo v našem društvu, da si v slučaju bolezni in nesreče zagotovijo svojo življensko eksistenco, ker je to edno od naših podpira- nja. Z nakupom srečk „Prvega Zagrebskega Delavskega Društva“ ste podpirali tudi svoje slovenske brate in sestre, ki se zbira- jo v našem društvu, da si v slučaju bolezni in nesreče zagotovijo svojo življensko eksistenco, ker je to edno od naših podpira- nja.

Stanovanjska kriza je rešena! Z rešenjem gospoda ministra poljoprivrede in vod št. 11.955/I. z dne 3. aprila 1925 se dovoljuje

Prvemu zagrebskemu delavskemu društvu da izda 35.000 srečk s 3 glavnimi dobitki v vrednosti do 1.000.000 Din (4 hiše z vrtom) Požurite se brezstanovanju z nakupom srečk „Prvega zagrebskega delavskega društva“, dokler se še dobi, ker so srečke najlepše božično darilo. — Za 50 Din dobite lahko, ako Vam je sreča mila lepo hišo.

Žrebanje se vrši neprekinjeno 1. decembra 1925 v mestni posvetovalnici svob. in kr. mesta Zagreba pod državno kontrolo. Ostalih 100 dobitkov v vrednosti do 50.000 Din je razstav- ljenih v lrv. industriji stekla G. Karal in drug, lica št. 5 palača Prve Hrvatske štedionice. Vzorec dvokolesa je razstavljen pri tvrdki „Javor“ d. d. Prve Hrv. mizarske in tapetniške zadruge, Strossmayerjeva ulica št. 10.

Prodaja srečk v Ljubljani na Marijinem trgu poleg franč. mosta nasproti Prešernovemu spomeniku.

Lista žrebanja bo objavljena v našem listu.

Predpisane pole za oddajo davka ročnih delavcev

davčnim uradom

je založila Knjižgoveznica K. T. D. v Ljubljani ter ter se dobivajo v prodaji v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani ter v trgovinah s papirjem.

6741-a

Več krojačev

za brezhibno izdelavo usnatih suknjičev sprejme

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & Co., Ljubljana,

Emonska cesta št. 8.

6800a-II

Joško Novak

po kratki in mučni bolezni dne 14. t. m. ob pol 11. zvečer v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši iz bolnice usmiljenih bratov v Kandiji v torek, 17. novembra ob 2 pop. na pokopališče v Smihelu.

Maša zadošnica se vrši v farni cerkvi v St. Jerneju.

St. Jernej pri Novem mestu, 15. novembra 1925.

Malči Novak, soproga — Zinka, Tilda, hčerki —

Janec Novak, oče — Matilda Novak, mati —

Mara Albrecht roj. Novak, sestra — Ivan Albrecht, svak

in ostalo sorodstvo.

6741-a

Rusko-švedske galoše in snežni čevlji „TRAPEZ“

so absolutno najboljši in najcenejši. Najboljši so zato, ker so izdelani iz najboljšega kavčuka, brez kakršnih koli mešic ali kaj sličnega. Najcenejši so zato, ker 1 par galoš ali snežnih čevljev

TRAPEZ traja tako dolgo, kakor 2 do 3 parev drugih galoš ali zimskih čevljev. O tem se je že vsak sam prepričal, kdor je nosil

TRAPEZ galoše ali snežne čevlje. Razven tega je fazona galoš in snežnih čevljev

TRAPEZ nenadkrjljiva. in snežni čevlji. TRAPEZ

se prilagodijo vsaki nogi, da se more že od daleč spoznati znamko. TRAPEZ po svoji krasni fazoni.

Toda najzanimivejše pa je, da se ta fazona ne izgubi tudi po daljši nošnji obuvanja. Dokazano je, da

galoše in snežni čevlji izdržijo najmanj 3 zime, fazona pa ostane kljub temu neizpremenjeno lepa. Zahtevajte povsod znamko

TRAPEZ in ne dajte se zapeljati po drugih znamkah. Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja povod- izgube našega ljubljenega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Alojzija Podmenika se tem potom najpriskrbeje zahvaljujemo.

Zlasti nas veže dolžnost izreči srčno hvaležnost in zahvalo g. duh. svetniku Ant. Vetrniku, ki je došel kljub slabemu vremenu iz Zalca, da spremi z gg. žup- nikom in kaplanom pokojnika na njegovi zadnji poti.

Enako prisrčno se zahvaljujemo trbo- veljski gasilski župi ter v njej včlanje- nim društvom iz Trbovelj, Trbovelj-Vod, Laškega, zlasti pa hrastniškemu in njega poveljniku g. Dolinsku za njegov trud pred in med pogrebom. Zahvaljujemo se nadalje zastopnikom zagorskih gasilcev, Glasbenemu društvu Hrastnik-Dol za gan- ljive žalostinke, zastopnikom dolske ob- čine in posojilnice ter zastopnikom in- dustrije.

Iskrena zahvala tudi gg. zastopnikom raznih društev za v srce segajoče poslo- vilne besede, vsem darovalcem lepega cvetja in vsem neštetim spremljevalcem na zadnji poti.

V Hrastniku, 12. novembra 1925.

Rodbine: Podmenikova, Babičeva in Naglavova.

Denaturirani špirit 90% nudi v vsaki količini po tovarniških cenah

tv. Z O R A Ljubljana Kralja Petra trg 2 — Tel. 534.

Za detaljno prodajo je špirit pakovan v ste- kljenah po novem finančnem predpisu, nakar posebno opozarjamo Interesente.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je naš ljubljani mož in oče

Tomaž Lavrin v 64 letu starosti nenadoma preminul.

Pogreb bo v torek, 17. novembra t. l. ob 3. uri pop. z Rimske ceste št. 23 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 16. novembra 1925.

Marija, žena;

Karla, Ivan, Franciška, otroci.

6741-a

Damski klobuki

po najnižjih cenah pri

E. Djukanovič,

Sv. Petra c. 27,

poleg hotela Tratinik.

Popravila, prekrčenje, spatri oblike.

Nujna popravila v šestih urah.

Brinjevo olje

kupuje po najvišjih cenah

drogerija A. KANC

Zidovska ulica

6741-a

Prometni zavod za premog, d. d. v LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po origi- nalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpčava na debelo

in zemske premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter pripo- roča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za lvarne in domačo upo- rabo, kovaški premog, črni premog in briquete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15. I.

70-a